

Glasnik MIRA

Godište III. • Broj 12 • Međugorje • Prosinac 2008. • Cijena 2,5 KM / 10 kn



NARODI NAM SE KRALJ NEBESKI!



Draga djeco!

I danas vas pozivam da u ovom milosnom vremenu molite kako bi se mali Isus rodio u vašem srcu. On, koji je sami mir, neka preko vas daruje mir cijelom svijetu. Zato, dječice, molite bez prestanka za ovaj uzburkani svijet bez nade, kako biste vi postali svjedoci mira za sve. Neka nada poteče vašim srcima kao rijeka milosti.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. studenog 2008.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // **SHIFT** KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14

Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22

IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn
Godišnja pretplata [12 brojeva]
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

PLOD NEBA I ZEMLJE...

Poštovani čitatelji i (po)štovatelji, dragi župljani!

Svakoga dana slušamo ili čitamo kako se u svijetu slavi *dan* nečega. Svaki dan ima svoje slavlje. Čovjekovi bi dani bez slavlja bili otužni, životno sivilo. Mi vjernici slavimo svakodnevno u svetoj Misi *rođenje, život, smrt, uskrsnuće i proslavu* Spasitelja svijeta, Isusa Krista. Kao Crkva imamo svakoga dana slavlje tolikih koji su za Isusom pošli.

Međutim, u Crkvi slavimo na poseban način kroz cijelu godinu velikana, orijaša kršćanstva, sv. Pavla apostola. Od svih apostola, njegov nam je život najbolje poznat, gotovo u tančine, što iz njegovih osobnih spisa, što iz svjedočanstava drugih pisaca. Za tajnu Božića on, jednostavno, veli: *A kad je nadošla punina vremena, odasla Bog svoga Sina. Od žene bi rođen...* kako bismo svi postali u Isusu Božja djeca. Da nije bilo Isusa, ne bi bilo Pavla, to je tako jasno. I tako kroz sve njegove spise. Isus je u žarištu, Isus u Betlehemu *od Marije rođeni*.

Mi franjevci slavimo osamstotu obljetnicu utemeljenja franjevačkog reda i pokreta. Cijeli svijet može zahvaliti upravo sv. Franji današnje slavlje Bo-

žića, sve ono uprizorenje bez kojega je Božić nezamisliv u svijesti svih, bilo kojega uzrasta, obrazovanja, od najmlađih do najstarijih. On je prvi uprizorio u Grecciu *žive jaslice*, a sam navijestio kao đakon radosnu poruku o Isusovu rođenju, a Dijete Isus zaživjelo na njegovim rukama. Toliko je ljubio i srcem prirastao uz tajnu Utjelovljenja!

Potom slavimo cijelu godinu stoljeće i pol od početka lurdskih ukazanja. Znakovita je sličnost: U Betlehemske špilji se Isus rodio, u Masabjelske špilji se Marija ukazala. Kao da se i time želi reći, ništa veliko ne pada s neba, nego je izdanak i zemlje. Rađa se negdje u dubini zemlje, zapravo u *utrobi Majke zemlje*. Tako i u Fatimi, pa i u našem Međugorju. Marija bira upravo tu poveznicu sa zemljom, kao da se želi do kraja *uzemljiti*, jer bez uzemljenja nema otкупljenja stvorenja i čovjeka. Sve stvaranje vapi i stenje za konačnom proslavom – a na Božić se odigrava prvi prizor!

Mi smo ovdje vezani uz svoj 'Betlehem', ono mjesto na Crnici, povrh Podbrda, gdje sve započne. Nikakva ga ljudska sila nije mogla niti može izbrisati iz

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Na naslovnici: Anton van Dyck, Madona



NOVOROĐENI ISUS KRIST - PROTUZVIJEZDA
fra Tomislav Pervan



BOŽIĆ NA RUBU BUKE
s. Dominika Anić



MOLITE ZA OVAJ UZBURKANI SVIJET BEZ NADE
Poruka za sadašnji trenutak



UKAZANJA SU JASAN POZIV NEBA ČOVJEKU DANAŠNJICE
mons. Eduard Peričić



BOŽIĆNO OTAJSTVO I FRANJINA LJUBAV PREMA GOSPI
fra Miljenko Šteko



8. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića
... JER SI MI RAŠIRIO SRCE
fra Vjekoslav Miličević

» svijesti vjernika, hodočasnika. Štoviše, ono iz dana u dan sve više raste. U Novom zavjetu veli se kako je *Marija sve te događaje pohranjivala u svome srcu* i, jasno, prenosila drugima. Vjernici su od najranijih vremena na poseban način štivali Golgotu i Betlehemsku špilju. Rimski je car Hadrijan – da bi se osvetio Židovima i kršćanima za pobunu tridesetih godina drugoga stoljeća – dao sagraditi na tim mjestima poganske hramove. Time je međutim samo stavio pečat na rana kršćanska mjesta, kruništa našega spasenja. Zauvijek ih obilježio te su potonji naraštaji znali za izvorna mjesta našega spasenja.

Kad je kršćanstvo steklo slobodu, mjesta su oslobođena od poganskih naplavina i zato možemo sa sigurnošću reći: Ondje, gdje danas stoji u Betlehemu ona srebrna zvijezda i natpis: *Ovdje se od Djevice Marije rodio Isus Krist*, duboko u utrobi, špilji, jest istinsko mjesto rođenja Sina Božjega – Boga u ljudskom obličju.

Pređimo i mi ovoga Božića to božansko Novorođenče. Vani je mjesečina, a špilju grije nešto malo vatre. Marija pridržava božansku glavu svojim rukama, hrani ga prvim mlijekom... Zaputimo se onamo s pastirima, padnimo i mi na koljena uz zvuke svima znano: *Venite, adoremus! Dođite, poklonimo se!* Ne dao Gospodin da upravo mi ovdje okasnimo, da nas drugi preteknu!

Ondje se dogodio obrat svijeta, vrijeme vremena, povijesti. Ali na osebujan način i među nama, upravo po Mariji, u ovoj župi. Brojimo svoje godine od one prekretničke! Što je bilo prije, što je uslijedilo poslije. Jasni usjek! Slijedimo pastire, uključimo se u pojam anđela, zaputimo se kao oni kraljevi s Istoka, ne budimo poput pospana Jeruzalema koji je uronjen u svoje misli. Ne će nas spasiti znanje o mjestu rođenja ili ukazanja, nego hod u poniznoj vjeri, poklonu i predanju.

Zagledani u Njegovu zvijezdu, zaputimo se srcem jedni prema drugima i prema Isusu u društvu Marije i Josipa, te molimo Gospodina da nas preplavi božanska blažena božićna radost!

Vaši fratri

NOVOROĐENI ISUS KRIST - PROTUZVIJEZDA

Isus Krist nije zvijezda u svjetovnom značenju riječi. On je zov i izazov u osobi, on nas suočava s krajnjom poniznošću i sve stavlja pred jasnu alternativu: ili-ili. I poziva sve da ostave sve, pođu za njim, uzmu svoj križ, posvema se izvlaste.

fra Tomislav Pervan

Mnogi naši suvremenici redovito prate horoskop, čitaju što im to zvijezde poručuju. Netko na tome zarađuje goleme pare, a ljudi, naivni, misle da će im to pomoći u rješavanju životnih neprilika. Revno se savjetuju sa svojim astrolozima, numerolozima, vidovnjacima, žele saznati što im vele zvijezde, oslanjaju se na mudrost starih, na okultne prakse, suvremene gatane, šarlatane. Poštujemo one zvjezdoznance koji su se prije rođenja Isusa Krista bavili tom znanošću. Njihova im je znanost pomogla da su uz pomoć *zvijezde* pronašli put do Jeruzalema i Betlehema. Zvijezda ih je dovela do istinske Zvijezde, Krista Gospodina. Ondje su pronašli smisao i zaputili se drugim, novim putem u život. Sveti Augustin veli kako nakon pojavka Isusa Krista – istinske Zvijezde – prestaju mitologije i astrologija. Zato je jedno sigurno: nikakav nas suvremeni astrolog, zvjezdoznanac ni horoskop ne može spasiti od neminovna kraja našega života, ma što nam ti pretkazivali za danas, sutra ili cijeli život. Uvijek za svakoga od nas ostaje upitnik, tko sam i što sam. I koja zvijezda sja na našem obzoru.

Svijetu godi veličati zvijezde

Čini se kako je danas jedno i jedino bitno: biti 'zvijezda', nalaziti se na pozornici, biti nazočan u javnosti, biti 'promi', 'prominentan', biti 'celebrity', 'star' ili 'starleta', svejedno, slavljani i veličani, barem za jedan dan. Nije važno gdje i kako: u glazbi, na filmu, u sportu, na televiziji, u politici, pa čak i u kriminalnom okruženju. Samo da se o 'zvijezdi' priča, govori, da je na naslovnicama, barem za jedno novinsko izdanje. Nije bitna etičnost nastupa, ponašanja, pa ni sablažnjivost postupaka. Bitno je biti 'zvijezda', 'star(leta)', pa makar i u skandaloznu ponašanja.

Ljetos je jedan znani glumački bračni par dobio dvojke. Novorođenčad kao i sva druga, svako nalik drugome, nikakva razlika od ostale djece. Ali, jer su to djeca 'pro-

minentnih osoba', jedna je američka revija platila četrnaest milijuna (!) dolara samo da mogu prvi objaviti slike blizanaca tih poznatih glumaca, koji nam ni po čemu ne mogu biti uzorom u životu. Ali, kako ima milijuna onih koji žele vidjeti tu djecu, kako izgledaju ti 'slavni' blizanci, spremni su platiti i onako goleme iznose.

Što je međutim s onim milijunima jednako tako umilne dječice, novorođenčadi, koje nitko ne gleda samo zato jer nisu djeca *prominentnih*. Zaključak je, dakle, kako svako rođenje nije jednako, nije svako novorođenče planetarni događaj, nije svaki čovjek rođen da bude zvijezda. Zna se tko i što i gdje i koliko vrijedi – prema svjetskim mjerilima. Čini se da s očekivanim dolaskom na svijet neke zvijezde započinje novo vrijeme, započinje novo stvorenje, kao da je u pitanju novi *mesija* – svejedno, muški ili ženski. I histeriji nigdje kraja! Ili, pak, za ovih minulih američkih izbora. Veliki naslovi: "Čovjek koji će promijeniti svijet!" Kakav apsurd, kakva luciferska i prometejska preuzetnost. Pitamo se samo, čime i po čemu? Promjena uvijek dolazi iznutra, iz obraćena srca, a ne promjenom vanjskih čimbenika. Znamo za takve prevratitelje povijesti, što su iza sebe ostavili kad su zanemarili Boga ili pogazili njegove zapovijedi.

I običnom svijetu godi veličati zvijezde. Kao da ih to izvlači iz njihova otužna svednevlja, žudeći da s tih zvijezda pada nešto zvjezdane zlatne prašine na njihovo svakodnevno sivilo. Jer te *celebrities* okružuje nekakva mitologija novoga, početka, njihova su djeca nešto kao jamstvo novine života: *A star is born - Zvijezda je rođena!* Mnogi su (nazovi) pisci postali bogati jer su imali moćnu promidžbu, dok drugi, daleko bolji i kvalitetniji, čame, jer nisu 'u milosti' moćnika, medijskih mogula. Kvalitetni pisac je sretan ako proda tisuću primjeraka svojih vrijednih djela, dok tamo skandalozan život neke izvikane žene iz polusvijeta, opisan u nekakvu romančiću, doseže nakladu od pedeset tisuća prodanih primjeraka. To

je zapravo protuknjiževnost i duhovna praznina! Pitamo se, zašto društvo investira toliko mašte i muke u proizvodnju polusvijeta zvijezda i zvjezdica?

Nekoć su ljudi težili i tražili moralne uzore, a danas im godi 'prominencija'. I cijele nacije sjede ispred televizijskih zasloni u histeričnoj potrazi za *superstarom* koji će im stalno pjevati, plesati, biti na modnoj pisti, razgovarati, nuditi kuharske priloge, nekada doslovce bezvezarije i zaglupljivanja. Veliki pisci i umjetnici nemaju šanse na tržišnici ispraznosti. Prošla su vremena dobrotvora koji su promovirali velike glazbenike, graditelje, umjetnike, kipare, slikare, pa i prirodoslovce. Danas kao da nitko zbog toga ne razbija glavu. Bitno je da nešto svjetla tih stvorenih zvijezda padne i na obične smrtnike, koji nisu na njihovim položajima. Jer, njih okružuje 'svetačka aura' besmrtnosti, samo su oni povlašteni utisnuti svoje stopalo na pločniku aleje velikana u gradu filma, sudobnoj Sodomi i Gomori, rodozačetniku zala, grijeha i nastranosti. Ili pak samo oni mogu ostaviti svoj potpis na majicu ili sliku, što se onda čuva kao svetačke moći... 'Zvijezdama' se svaki grijeh oprašta, oni nas čupaju iz hladnog sivila, oni podaruju našim životima čari izgubljena života. Oni tobože mogu vratiti ono što je izgubljeno u političkim ili novčarskim obećanjima.

Obični se ljudi ne spotiču o njihove grijeha, promašaje, propale brakove, svakidašnje skandale, drogiranje. Ti suvremeni polubogovi nalik su grčkome Olimpu na kome se orgija, opija i bludniči, postupa odveć ljudski, mrzi, ubija, vara, čini preljub, vode ratovi. Ti polubogovi silaze među nas i tješe nas, mijenjaju žene i partnere. Posrnula je zvijezda čak vjerodostojnija od onih uzornih, njihove riječi mogu ne znam kako biti otrcane, ali jer dolaze iz njihovih usta, to onda zvuči jednostavno ljepše, uhu ugodnije. Kad mogu oni, zašto ne bismo mogli i mi njih slijediti?...

Nema više Svete obitelji, Zapadu je, čini se, dosta kršćanstva, dosta iščekivanja nekih boljih vremena. 'Nesveta obitelj novih zvijezda' ne obećaje bolja vremena, bolje dane, oni su tu da nas odrješuju od naših grijeha. 'Sve jest kako jest'. I tako se rađa suvremena medijska religija u kojoj je dopušteno sve, gdje se može sve, i zato je čisto huljenje kritizirati zvijezde. Zadaća je kritičara – bilo u športu, umjetnosti ili po-

litici – ne kritizirati, nego popularizirati! Popularizirati i promicati grijeh, preljub, rastavu, pobačaj, istospolne zajednice, suvremene izopačenosti.

Danas je već poznato ime poruka i vijest! Prominentni su sveti. Samo ga takvim treba predstaviti njegov dvorski novinar. Pružajući se prema njegovoj svetosti – težimo za svojom vlastitom svetošću, nedodirljivošću, uzvišenošću! Danima se, primjerice, u svim priopćajnim sredstvima opisivala smrt i pokop jedne pjevačke zvijezde, koja je živjela – znamo kako! – dok se istodobno usput spominjala smrt poznata liječnika koji je prošao pakao Vukovara, srpske koncentracijske logore, ili pak smrt jednoga od najvećih znalaca hrvatskoga jezika koji je tih dana preminuo! Čisti prevrat i izokretanje naglavačke svih vrijednosti.



Božić je daleko od idile i pastore

I vjernici imaju svoje 'zvijezde'. Sjetimo se samo Ivana Pavla II., svjetskih dana mladih, njegova pokopa. Ili pak Majke Tereze. Kao da postoji stanovita osmoza između svjetovnoga i svetoga, prelijevanje osjećaja. Takav je život.

Sagledamo li, pak, samo nakratko Isusov život, moramo reći kako je on bio anti-star, protuzvijezda, nikakva 'Super-Nova'. Od samoga rođenja i špilji, preko zabitna života u Nazaretu. I kad mu je došao Napasnik u pustinji te ponudio da postane svjetska zvi-

jezda koja će sve očarati, Isus ga je smjesta otjerao. Mase izbjegava nakon čudesa. Ne želi da ga zakralje. Uvijek se povlači u samoću, pustinju, molitvu. Učenicima zabranjuje govoriti ili razglašavati njega i njegova djela.

I na kraju, unatoč tome što smo od Božića stvorili nekakvu idilu, pastoralu, Božić je daleko od idile i pastore. Dolazak na svijet u štali, zapravo u udubljenju u špilji, gdje su obitavale životinje i pastiri, daleko je od stila svjetskih 'celebrities', današnjih zvijezda. Daleko je to od palača i kraljevića ili poznatih likova. Ili pak onaj Patnik, na kraju na križu. Kakav je to otkupitelj na križu? Ne, to svijet ne želi niti hoće. Imao je Isus savršeno čutilo. S radoznalošću ili senzacijama ne može se stvoriti ništa vrijedna ni trajna.

I makar se Crkva kroz povijest često priklanjala svjetovnom ponašanju, ljudskim potrebama za slavom, što je zasjenjivalo i zatamnivalo istinsku bit kršćanstva, ipak je uvijek bilo istinskih obnovitelja poput Franje iz Asiza, koji su svojim stilom bili nešto poput čišćenja savjesti i pamćenja Crkve, ispravitelji ponašanja, nasljedovatelji Gospodina u svemu.

Svijet je u potrazi za otkupiteljem, ali u *instant obliku*, za trenutak, na brzinu, naiskap. Svijet treba zvijezde kao opijum za narod, za mnoštva. To ne može biti u svome izdanju ono Dijete iz Betlehema ni Patnik s križa. Ne čini Isus *hokus-pokus* čuda, od svih traži ustrajni hod, čvrstu vjeru, nadu i nasljedovanje. Uskrsli Raspeti postao je zanimljiv obrazovanim kao i neobrazovanim slojevima, ljudima koji su mislili i promišljali, koji se nisu dali zvesti krilaticom *kruha i igara*, što i današnji svijet masovno troši.

Isus Krist nije *zvijezda* u svjetovnom značenju riječi. Može on to biti samo u *muziklu Superstar*, ali, želimo li vjerovati biblijskim izvješćima, on je bio protuzvijezda, kritičan, protivnik bilo kakva stvaranja kulta ili mitova oko pojedinaca, protiv mitova ovoga svijeta. Bog kao mit – ne, hvala! Isus kao svjetska zvijezda. Ne, hvala! On je zov i izazov u osobi, on nas suočava s krajnjom poniznošću i sve stavlja pred jasnu alternativu: ili ili. I poziva sve da ostave sve, pođu za njim, uzmu svoj križ, posvema se izvlaste. I samo će tako – što iskustvo pokazuje – iskusiti blagoslov i spas. Pa to mu i ime kazuje – Isus, tj. Bog je Spasitelj, Bog spasava.

MOLITE ZA OVAJ UZBURKANI SVIJET BEZ NADE

Kršćanska je predaja od samih početaka došašće nazivala milosnim vremenom jer je Božja ljubav tada posebno djelotvorna – jača nam vjeru i budi želju za svetošću. Došašće nas priprema za Božić. To je povlašteno vrijeme u kojemu Crkva očekuje (ponovni) dolazak svoga Gospodina. Kršćanski je život vrijeme pokore i radosna iščekivanja. Za sve nas kršćane, bez obzira gdje se nalazili – u obitelji, na putu, u tuđini – bitna je vjera i nada u budućnost. Temelj te vjere i nade jest uskrsli Krist Gospodin kojega “postojano čekamo” (Rim 8,25).

Liturgija u vrijeme došašća stavlja pred nas značajke koje bi trebale obilježavati život svakog kršćanina u ovom milosnom vremenu. To su:

1. *Budnost* kao krjepost onih koji žive u gorljivom očekivanju Mesije Spasitelja.

2. *Vjera* nam pomaže da, poput Marije, prihvatimo Božjeg Sina, koji je postao čovjekom za naše spasenje.

3. *Nada* je duhovna hrana onoga koji ima povjerenje u milosrdnu Božju ljubav.

4. *Molitva* koja se sastoji u zazivanju, u iščekivanju: “Dođi, Gospodine Isuse” (Otk 22,20).

5. *Radost* izražava očekivanje koje se ostvaruje u Isusu Kristu, koga ćemo susresti u punini u Kraljevstvu nebeskom.

Došašće je, dakle, prikladno vrijeme za otvaranje prostora Kristu, jer samo on može izliječiti naše slabosti i utješiti nas svojom blizinom i ljubavlju.

Vrijeme u kojem živimo milosno je iz još jednog razloga – jer nam je Blažena Djevica Marija u Međugorju, kroz nešto više od 27 godina, na poseban način blizu. Cijelo to vrijeme ona nas odgaja u svojoj školi ljubavi. U posljednjoj poruci Gospa nas poziva da u ovom milosnom vremenu molimo da se mali Isus rodi u našem srcu. U pretposljednjoj poruci ona nas je pozvala na post i molitvu, na što nas često poziva jer zna da ne molimo i da slabo postimo. Svi mi činimo jednu veliku pogrešku – mislimo kako dosta molimo i kako smo dobri. Onog momenta kad shvatimo i prihvatimo da nije tako, započet će naše obraćenje. Ivan Damaščanski kaže: “Moliti znači uzdizati srce Gospodinu”. To znači uživati u Božjoj blizini, nazočnosti, ljubavi i miru. Bog ne zaboravlja svoja obećanja ili, kako jedanput reče Dietrich Bonhoeffer: “Bog ne ispunjava sve naše želje, ali ispunjava sva svoja obećanja”.



Budite svjedoci mira

Nema čovjeka koji ne čezne za nutarnjim mirom. U biblijskom smislu, mir (hebr. *šalom*) označava cjelovitost, nutarnju stabilnost, sreću, ali isto tako i zaštitu od vanjske ugroženosti. Mir je nezaustavljiva čežnja čovjeka koji ima podijeljivo srce i koji čezne za cjelovitošću svoga bića na svim razinama. Doći do mira nije lako, kako neki misle. Mir zahtijeva neprestanu nutarnju borbu i uvijek je plod ljubavi i molitve. Očita je povezanost između mira i molitve, koju nalazimo na više mjesta u Svetom pismu. Nije moguće moliti bez mira. Molitva sadržava zahtjev za mirom, prije svega mirom između Boga i čovjeka, a onda i između ljudi. Molitva je uvijek bitno okrenuta prema miru. Ne može se zamisliti molitva koja ne bi imala mir kao cilj, inače ne bi bila istinska molitva. To je istina koje moramo biti svjesni želimo li živjeti kao ljudi molitve i mira. Molitva za mir u konačnici se ostvaruje u molitvi za neprijatelje, na što nas je pozvao Isus: "Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju" (Lk 6, 27-28). Ovakva molitva postaje vrhunski izraz kršćanske molitve.

Svoj mir nalazi samo čovjek koji je povezan vezama ljubavi s Bogom i s drugim ljudima. Nemiran čovjek je, naprotiv, čovjek izgubljen u vlastitim grijesima. On je kao barka koju valovi ovoga svijeta ljuļaju tamo-amoo. U posljednje vrijeme u svijetu se osjeća velika financijska kriza, koja je zahvatila sve velike i male države. Današnji čovjek je nemiran, a taj nemir ima samo jedan izvor – nesređenu nutrinu odnosno nemirno ljudsko srce. Čovjek uvijek nekamoo žuri, ništa ne može stići, i to ga dovodi do još većeg nemira. Mir traži na posve pogrješnim mjestima. Gospa nam pokazuje put k miru: to je njezin Sin i naš Gospodin Isus Krist. On kaže: "Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši" (Iv 14,27). Njegove riječi nisu ništa drugo nego poziv na put koji će imati smisao samo ako budemo išli korak po korak, zajedno s Isusom, jer on kaže: "Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa" (Iv 5,5). Isus nas poučava da se u ovaj svijet, ali i u svoju budućnost, zagledamo s nadom. Tko ima Boga, ima sve. Oni koji su susreli Boga, postaju istinski nositelji Kristova mira.



Neka nada poteče vašim srcima

Gospa nas poziva da bez prestanka molimo za ovaj uzburkani svijet bez nade. Nada je bogoslovna krepost po kojoj čeznemo za nebeskim kraljevstvom i vječnim životom kao za svojom srećom, stavljajući svoje pouzdanje u Kristova obećanja i oslanjajući se ne na svoje snage, nego na pomoć milosti Duha Svetoga. "Držimo nepokolebljivim ispovijedanje naše nade, jer je vjeran Onaj koji je obećao" (Heb 10,23). Duh Sveti je bogato izliven "na nas po Isusu Kristu, Spasitelju našem, da opravdani njegovom milošću budemo, po nadi, baštinici života vječnoga" (Tit 3,6-7) čitamo u Katekizmu Katoličke Crkve (usp. KKC, 1817).

Početak prošlogodišnjega došašća Benedikt XVI. objelodanio je svoje drugo okružno pismo, *Spe Salvi* (U nadi spašeni). Enciklika nam donosi nadu kao ključ za življenje punine u sadašnjosti, a ujedno je i poziv kršćanima da se pouzdaju u Krista, s pogledom uprtim u budućnost. Zahvaljujući nadi, lakše se možemo nositi sa svakidašnjim poteškoćama. Otkupljenje nam je, naime, dano u smislu da nam je dana nada zahvaljujući kojoj se možemo lakše nositi sa sadašnjošću. Sadašnji trenutak, ma koliko bio težak, može se živjeti i prihvatiti ako vodi k nekom cilju, ako u taj cilj možemo biti sigurni i ako je taj cilj tako velik da opravdava trud koji je uloženi u prijedeni put, poučava nas papa Benedikt XVI. u enciklici *U nadi spašeni*.

BOŽIĆNO OTAJSTVO I FRANJINA LJUBAV PREMA GOSPI

Budući da ga je božićno otajstvo posebno zaokupljalo zbog velikoga siromaštva, Franjo svoju ljubav prema Isusu i Majci Božjoj želi iskazati nasljedujući njihovo siromaštvo.

fra Miljenko Šteko

Dobro je poznato kako je živopisno božićno slavlje s jaslicama i živim likovima prvi priredio sv. Franjo Asiški u talijanskome mjestu Greccio 1223. godine. Taj događaj, što ga pripovijeda Toma Čelanski u tridesetom poglavlju svoga *Prvoga životopisa*, nazvan je danom veselja i danom klicanja. Čast je ondje pripadala jednostavnosti, a uzvisivalo se siromaštvo i preporučivala poniznost. Franjo je, po tom izvješću, tu, pred jaslama, ganut i ranjen pobožnošću, lio suze i uzdisao. Isti će životopisac, u *Drugom životopisu*, posvjedočiti kako je Franjo „Božić nazivao svetkovinom nad svetkovinama, jer je Bog, postavši malenim djetetom, bio priljubljen uz ljudske grudi“ (2 Čel 199). A „Isusovu je Majku obasipao neizrecivom ljubavlju zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina“ (isto, 192). Upravo to što životopisi svjedoče, i sam Franjo piše u *Pismu svim vjernicima*: „Ovu Riječ Očevu, tako dostojnu, tako

svetu i slavnu, najavio je svevišnji Otac s neba po svom anđelu Gabrijelu u krilu svete i slavne Djevice Marije. Iz toga je krila Riječ primila stvarno tijelo naše ljudskosti i krhkosti.“ Slično će ponoviti i u *Pismu svoj braći*: „Blaženu Djevicu tako štuujemo, kako se i priliči, jer ga je nosila u presvetom krilu“. Sva njegova ljubav prema Mariji posebnom će živošću odjeknuti u pjesničkom izražaju koji je često nazivan i *Franjina Zdravomarija*, a *Franjevački izvori* prenose ga kao *Pozdrav Majci Božjoj*: „Zdravo Gospodarice, sveta Kraljice, Bogorodice Marijo, ti si Djeвица koja si postala Crkvom, i izabrana od presvetog Oca na nebu da te posveti s presvetim Sinom svojim i Duhom Svetim Utješiteljem. U tebi je bila i jest sva punina milosti i svako dobro. Zdravo palačo njegov, zdravo šatore njegov, zdravo kućo njegova. Zdravo odjećo njegov, zdravo njegova službenica, zdravo Majko njegov...“ A onda slijede zazivi krepostima...

Djeвица je postala Crkvom

Ovdje moram spomenuti i različitost izričaja koje donose različiti kodeksi na temelju kojih su izdavani *Franjevački izvori*, jer u teološkom pogledu različitost nije tako zanemariva. Naime, svi noviji prijevodi koji predložak imaju u J. M. Boccali-evim izdanjima, a dva su na hrvatskome, uopće ne donose riječ Crkva. Dok, s druge strane, Esserov predložak predstavlja Franjinu posebnost u tome što Mariju poistovjećuje s Crkvom i Crkvu s Marijom. Za njega je ta srodnost gotovo uronjena u jednu stvarnost. Sve je opet upućeno na trojstveni okvir u koji je smještena Marija – isto tako i onaj crkveni: Djeвица je postala Crkvom. Njezina punina milosti i svakoga dobra, sve njezine kreposti razlivene su *po milosti i rasvjetljenju Duha Svetoga* i u srca vjernika... Esser piše o riječi *eius* (njezine) nakon riječi *virtutes* (kreposti) u nekim rukopisima, a 7. redak mogao bi upu-



čivati na stvarnost duhovnoga majčinstva vjernika i to uvijek po djelovanju Duha Svetoga. „U tom smislu Franjo pozdravlja Majku Gospodinovu i kreposti koje joj je dao Duh Sveti, a koje su ulivene i u druge vjernike, kako bi poput Marije postali vjerni ljudi“ (FR, sp, 3).

Franjo doista ovdje moli vlastitu *Zdravomariju*, želi nanovo u Marijinoj blizini proživjeti one trenutke anđeoskoga pozdravljenja. Po svojoj prilici, te riječi su i nastale u Porcijunkuli, crkvi Marije Anđeoske. A to je mjesto volio više nego sva druga, te je zato „umirući to mjesto braći preporučio kao mjesto koje je Djevici vrlo drago“ (LM II. 8).

Franjo promatra Mariju i sedam je puta pozdravlja – gotovo da tim brojem simboličke želi dočarati nešto nedostižno običnom izričaju. On slavi Marijinu veličinu promatrajući sve iz stožernoga vidika: Marija je Bogorodica. Nema riječi kojima bi izrazio ovo otajstvo i zato koristi brojnost slika. Zbilja Utjelovljenja, stvarnost Boga koji je postao čovjekom u Marijinu krilu, donosi Mariji sve bogatstvo biblijskih naslova: „njegova palača, svetohranište, kuća, njegova odjeća...“. Sve to uzvisuje Marijinu svetost. Posebno je zanimljiv zaziv „Zdravo njegova službenice!“ Marija, naime, samu sebe tako naziva. Povlaštenu naslov s kojim ona uvire u rijeku spasenja trebalo je razumjeti – a Franjo ga, očito, razumije. Moleći, on gleda otajstvo utjelovljenja. Razmatra kako Otac šalje Sina za spasenje čovječanstva, Sin uzima tijelo kako bi prebivao među nama, a Duh Sveti ga oblikuje u djevičanskom krilu Marijinu. Vječnost ulazi u vrijeme, koje postaje kairos – milosno vrijeme. Po Marijinu pristanku događa se otajstvo Krista iz kojeg i po kojem i sama Marija blista u novom dostojanstvu. Budući da Bog postaje njezinim Sinom, ona postaje Majkom Božjom.

Bezgrješnoj Djevici

Franjo kliče djetinjom ljubavlju

Njoj, bezgrješnoj Djevici, unaprijed sačuvanoj od svake ljage istočnog grijeha, punoj milosti i svetosti, Franjo kliče djetinjom ljubavlju i odanošću, uvjeren da je ona posrednica milosti, zagovornica i tješiteljica. On koji ljubi Crkvu, moli se onoj koja svojom majčinskom ljubavi prati i štiti Crkvu na njezinom putovanju prema Domovini sve do slavnog Dana Gospodnjeg (S. Duranti). A na tom putu ističe se još jedan neponovljiv Franjin zaziv: „Zaručnica



Duha Svetoga“. To je zaziv koji se nalazi u antifoniranoj molitvi koja je dio *Službe Muke Gospodnje* a “ima ulogu antifone, kratkog čitanja, odgovora i molitve”. Ovakvo izričito naslov potječe upravo od sv. Franje: „Svi njegovi prethodnici imaju samo ekvivalentne izraze, ali ne izravni zaziv s izričitim formulom: *Zaručnica Duha Svetoga* (Pyfferoen, Laurentianum, 16, str. 462).

Budući da ga je božićno otajstvo posebno zaokupljalo zbog velikoga siromaštva, Franjo svoju ljubav prema Isusu i Majci Božjoj želi iskazati nasljeđujući njihovo siromaštvo. Pišući sv. Klari svoju *Posljednju volju*, on kaže: „Želim slijediti život i siromaštvo uzvišenog našega Gospodina Isusa Krista i njegove presvete Majke“. Sličnim rječima obratit će se i u pismu *Svim vjernicima*, a svojoj će braći, kako prenosi *Peruđinska legenda* u br. 3., upravo u takvom nasljeđivanju opravdati traženo siromaštvo: „Po njegovu primjeru i primjeru njegove presvete Majke, odabrali smo život pravog siromaštva“. Valja se i ovdje pozvati na još jedno svjedočanstvo, koje kaže kako Franjo „nije mogao osim suznim očima misliti o tome u kakvoj se bijedi na božićni dan našla siromašna Djevica“ (2 Čel 199).

Greccio ostaje zov i poziv današnjem čovjeku

Franjina se kristologija osobito temelji na povijesnom Isusovom životu, pa je stoga i bliska za naše nasljeđivanje. Ona nas poziva da se zagledamo u samoga Isusa, njegov skromni život, njegovo naučavanje i primjere, a Marija pokazuje kako se to čini u otvorenosti srca. Upravo je zato snažno izraženo Franjino zahvalno sjećanje na Marijino majčinstvo. To je još jedan djelotvoran poziv spušten u svakodnevlje, a upućen u zagledanost puta prema Bogu. U Franje, glede stava prema Mariji, nema ničeg apstraktnog, sve je životno, sve upućuje na konkretno dogođenu stvarnost iz Marijina života a jasno izrečenu u Evanđelju. U toj perspektivi i Greccio ostaje zov i poziv današnjem čovjeku koji se zabavio samo folklorom, a bitnost nasljeđivanja ostade nekom drugom. Zar nam i međugorska poruka, da otvorimo srce u konkretnoj zbilji vlastitoga života, nije jasna? Uvijek će biti ljudi koji se okreću folkloru i onih koji, poput Franje iz Asiza, uoče bitnost i u otvorenosti srca stupaju na put koji ih vodi k Bogu!

BOŽIĆ NA RUBU BUKE

U svima nama postoji neko mjesto daleko od vreve, neko mjesto tihog iščekivanja spasa. Tu, u tom najdubljem prostoru, Bog se želi roditi. Za njega nema rubnih područja. On svojim rađanjem ulazi u sve predjele naše duše, i onomu što mi držimo rubnim, nebitnim, vraća dostojanstvo, posvećuje ga.

s. Dominika Anić

Božić je blagdan koji zasigurno spada u one blagdane koji u sebi imaju toliko blaga i snage da u svakome od nas mogu pokrenuti najdublje osjećaje i potaknuti na konkretnu ljubav. U božićnim danima, jednostavno, postajemo bliži samima sebi, drugima i Bogu. Na neslućene i intenzivne načine u nama se otvaraju prostori ljudskosti – one najprirodnije, elementarne ljudskosti. Tako otvoreni i prijamljivi, postajemo i ranjiviji i osjetljiviji. Sposobni smo izići iz svojih začahurenih, sigurnih prostora i izložiti se riziku, poći ususret drugomu. Ali isto tako svako odbijanje i negativni osjećaj stvaraju u nama duboku povrjedu. Božić je blagdan u kojem priželjkujemo biti ljudi dobre.

Prisjećamo se tada najčešće svojih Božića iz djetinjstva. I što smo stariji, sve više u nama oživljavaju slike u djetinjstvu proživljene. Bilo je to neko sveto vrijeme, puno svečanog iščekivanja. Netko je čekao oca iz tuđine, koji je za Božić dolazio kući s punim koferima darova. Djeca će imati nove bunde i čizme za polnoćku... A o slatkišima i igračkama da ne govorim. S dolaskom oca, neka čudesna radost i spokoj bi se uselili u kuću. S ocem bi dolazio i Božić.

I danas se pojavi tu i tamo lagani žal za onim čega više nema. Kao da se i iščekivanje negdje izgubilo. Doista, koga i što se čeka za Božić?

Malo koji događaji iz našega života tako intenzivno nas zaokupe kao blagdani Božića. I naša sjećanja naviru. Slike se smjenjuju. Miris maminih kolača i sarme drže živim naša iskustva i svake nas godine ponovno podsjećaju na ono bitno – u dubini duše mi uvijek ostajemo djeca. Ili možda na ono još više bitno, da se Bog, i to neprestano, rađa kao dijete. Njegovo rađanje je kao rađanje sunca što uvijek iznova obasjava sve i svakoga.

Danas, kad živimo zarobljeni u izvanjskost i zasljepljujuće svjetlucanje dekora, kad nam se Božić svake godine nudi poistovjećen s novom modom božićnog nakita, novom bojom i oblikom, teško je otrgnuti se, izdvojiti iz mase i razmišljati o dubljem značenju Božića.

Što Božić znači meni osobno, mimo komercijalizma i izobilja?

Istina, nije dovoljno ili, bolje rečeno, ništa nemam od toga što kritiziram kriva usmjerenja i sugestije o Božiću koje nam nametljivo naturaju reklame velikih trgovačkih centara, ako nisam pokušala napraviti unutarnji odmak od svega i ako nisam iskreno odgovorila na za mene jedino važno pitanje: Što je meni osobno Božić?

Iza svih dekora i vanjskih svjetlucavih znakova postoji dublji smisao svega, postoji "golo" Dijete položeno u siromašnu

Malo koji događaji iz našega života tako intenzivno nas zaokupe kao blagdani Božića. I naša sjećanja naviru. Slike se smjenjuju. Miris maminih kolača i sarme drže živim naša iskustva i svake nas godine ponovno podsjećaju na ono bitno – u dubini duše mi uvijek ostajemo djeca. Ili možda na ono još više bitno, da se Bog, i to neprestano, rađa kao dijete.





štalu. I što je više izvanjskosti, to je teže prepoznati smisao. Sve nam se čini kao privid. Božić će biti tek slavlje nekog rođendana, pa makar on bio i Božji. Što Bog želi? Bog ne želi da tek slavimo njegov rođendan, on se želi roditi u nama, u našem siromaštvu, u našoj štali. To je smisao Božića. Uvijek je bilo teško prepoznati čas njegova dolaska, jednako danas kao i prije dvije tisuće godina. Jednak privid dobronamjernosti, zauzetosti, umora, komocije priječi nam da Bogu izrazimo dobrodošlicu u našem životu, ili da se makar tek za tren upustimo u tajnu Božjeg utjelovljenja.

Naši "gostinjc"i" obično bivaju zauzeti, sve sobe svoje duše iznajmimo kojekakvim stanovnicima, privremenim ili trajnim, i toliko puta uskratimo sebi priliku biti svjedocima rađanja Boga.

Ipak, u svima nama postoji neki prostor, neka pećina, špilja na rubu grada, izdvojena iz buke, mjesto gdje se mogu skloniti one naše odlike koje ne puštamo na vidjelo, ono što smo potisnuli, što "smrdi", što sakrivamo od drugih. U svima nama postoji neko mjesto daleko od vreve, neko mjesto tihog iščekivanja spasa. Tu, u tom najdubljem prostoru, Bog se želi roditi. Za

njega nema rubnih područja. On svojim rađanjem ulazi u sve predjele naše duše, i onomu što mi držimo rubnim, nebitnim, vraća dostojanstvo, posvećuje ga.

Ne trebamo se bojati svojih rubova. Oni mogu postati naše središte ako postanemo svjesni da se u njima Bog rađa. Oni mogu postati izvor koji će posvetiti naš život i djelovanje. Svi naši konflikti, neriješene situacije, teški odnosi, povrjede koje smo gurnuli i zanemarili, mogu postati nevjerojatnom energijom za novu životnost, mogu nas dovesti do mira srca. Doći do ruba, u ovom slučaju znači doći do svog središta, moći prihvatiti svoj život kakav jest, dodirnuti iskonsku stvarnost u sebi, iskusiti Božju dobrotu i blizinu. Takvo iskustvo može nam donijeti nevjerojatnu slobodu od potrebe za moći, uspjeha po svaku cijenu, preuzetnosti, nezasiťne želje za stjecanjem.

Kad iskusim da je Božić blagdan nade za sve, tada mogu u miru, bez grozničave utrke i zbrke, kupiti i darove za svoje drage, mogu pripremiti i jela u izobilju, mogu se posvetiti i onima koji su u materijalnom i ljudskom smislu na rubu i donijeti im svjetlo Božića kojim sam dodirnuta.

Božansko svjetlo za sve

Noćas ću upaliti svjetiljku svoju
Na žaru zvijezde betlehemske
Požurit ću na rub uzavrela grada
Izdvojiti se iz buke i svratišta pretrpanih

Noćas ću očistiti pećinu svoga srca
U jaslje položiti nove i svježe misli
I naći ću svoga magarca i vola
Vrijeme je da se nađemo u jednoj dobroti

Noćas ću društvo praviti svima
I nek' moje društvo rubni budu
I bit ću s onima od kojih smo digli ruke
I oni sami od sebe –
misleći da i Bog tako čini

Noćas ću biti jedno s onima koji se kriju
Bilo od sebe i svoga straha,
bilo od ljudi i njihove zloće
I povjerovat ću da ima nade za svakoga
I da se Bog među nama svima rađa

Nema nerješivih problema ni drama
Nema oćaja, srama ni straha, nema uzmaka ni bjegova
U običnostima naših života prepoznat ćemo
Snop božanskoga svjetla kako tiho na nas pada

UKAZANJA SU JASAN POZIV NEBA ČOVJEKU DANAŠNJICE (I.)

Pruredio Krešo Šego

Monsinjur Eduard Peričić svećenik je Zadarske nadbiskupije. Uz pastoralni rad, do 1991. profesor je u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, a od 1991. redoviti je profesor crkvene povijesti na Visokoj teološko-katehetskoj školi u Zadru. Autor je više knjiga iz oblasti hrvatske crkvene i društvene povijesti te knjiga o ukazanjima Kraljice Mira. Od godine 1985. redoviti je član Međunarodne papinske marijanske akademije, a od 2002. kapelan je Njegove Svetosti. Od prvoga susreta s Međugorjem 1981. do dana današnjega don Eduard ustrajno svjedoči o plodovima ukazanja, u što su se višekratno mogli uvjeriti i naši čitatelji. S njime razgovaramo u povodu skorog izlaska iz tiska njegove najnovije knjige *Došli smo Ti, majko draga*.

Monsinjore, razgovor bih počeo pitanjem o Vašem prvom susretu s Međugorjem. Kad ste čuli za ukazanja i što ste pomislili o tome te kako je sazrijevala Vaša odluka da dođete u ovo mjesto?

Za Gospina ukazanja u Međugorju čuo sam vrlo brzo nakon što su se dogodila. Mislim da je to bilo već u jesen 1981. na povratku iz Sarajeva gdje sam u katedrali govorio o svećenicima glagoljašima u Bosni i Hercegovini, u povodu proslave 100. obljetnice uspostave redovite hijerarhije u BiH. Iz Sarajeva sam vlakom došao do Čapljine, a odatle, i ne znajući koliko je to daleko, krenuo pješice u Međugorje. Stigao sam u predvečerje. Bio na svetoj Misi, prespavao i produžio u Zadar sa željom da se što prije u nj opet vratim. Ništa vidio, ništa doživio, osim – ako se smije reći samo OSIM – osim želje da se što prije vratim. I moj drugi posjet ostvario se već nakon mjesec dana. Tada sam zajedno s dvojicom svojih kolega svećenika – don Titom Šarinom i don Nedjeljkom Zubovićem – prvi put, nakratko, razgovarao s vidiocima Vickom i Jakovom.

Prvi dojmovi – o vidiocima, molitvenom programu, porukama?

Prvi dojam bio mi je posve uvjerljiv. Djeca su bila posve jednostavna i iskrena. Posebno me se dojmilo kako je Vicka živim riječima opisivala kako je mali Jakov pri prvom susretu s Gospom pojurio njoj ususret preko kamenja i drače i upao u draču a da mu se pritom ništa nije dogodilo. Jakov je, dok je Vicka to u sakristiji župne crkve pripovijedala, bio posve miran, tih i povučen. Nisi iz njega mogao izvući ni jednu riječ.

Vicka, govorljiva kakva već jest, govorila je kako je Gospa predivna i kako nas potiče na obraćanje i molitvu, naglasivši posebno moljenje Vjeronanja, sedam Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu. Krenuli smo kući s uvjerenjem – Vicka govori o svom istinskom susretu s Gospom.

Neobična iskustva

Na povratku iz Međugorja imali ste, rekao bih, čudesan događaj. Opišite ga još jedanput našim čitateljima.

Da. Vraćali smo se kad je već posuda bio mak. Čim smo automobilom napustili Međugorje izmolili smo molitve koje nam je preporučila Vicka. I tada najednom: „Tito, pazi!“ Pred nama je na cesti bio veliki kamen – upozorenje na neosvijetljenu prikolice iza njega. Da nije bilo toga velikog kamena bili bismo se zabili pod prikolicu. Tito je naglo skrenuo ulijevo, kad nas sa suprotne strane zabljesnuše farovi automobila koji nam je jurio ususret. Frontalni sudar bio je neizbježiv. No mi smo se provukli između nadolazećeg automobila i prikolice zaista vrlo sretno. Naš je automobil stra-

žnim branikom samo zapeo za nadolazeći automobil, odletio u stranu nadesno i prevrnuo se na krov. I, nikomu ništa! Ni nama, ni našem automobilu, ni onom što nam je doletio ususret. Tadašnja prometna milicija, koja je uskoro naišla, čudom se čudila kako se nikomu ništa nije dogodilo. Nas trojica svećenika bili smo sigurni: Spasila nas je Gospa.

Tijekom vremena, u Međugorje ste počeli hodočastiti sve češće. Što Vas, kao svećenika, toliko privlači, pogotovo što ste u invalidskim kolicima pa su Vaša putovanja vezana uz poteškoće koje nemaju zdrave osobe?

Rekao sam već da je nakon moga prvog susreta s Međugorjem u meni ostala nesavladiva čežnja vraćati se ponovno i ponovno. I stao sam dolaziti svake godine barem jedanput. Bio sam više puta nazočan u Vickinoj kući za vrijeme ukazanja. Istina je, pritom ništa posebno nisam doživljavao – osim želje biti tu kad dolazi Gospa. Uostalom, zašto bih baš ja morao nešto posebno doživljavati? Pa ipak, bilo je i posebnih događaja vezanih za Međugorje, koji su mi se usjekli u sjećanje.

Jedne večeri, kad sam s kolegom don Nedjeljkom Zubovićem izašao iz župne crkve i nehotice upravo pogled prema Brdu ukazanja, primijetio sam narančastu kuglu veličine punog mjeseca kako u ravnoj liniji ide prema Križevcu. Kad je došla do križa bila je velika, nešto ispod polovine križa, a potom je obuhvatila čitav križ. Nisam mogao vjerovati svojim očima. Odvratio sam pogled od križa i opet je sjajna kugla bila malena, a kad sam i drugi put upravo pogled prema križu, opet je bio posve njome

Bio sam više puta nazočan u Vickinoj kući za vrijeme ukazanja. Istina je, pritom ništa posebno nisam doživljavao – osim želje biti tu kad dolazi Gospa. Uostalom, zašto bih baš ja morao nešto posebno doživljavati?

obuhvaćen. Kolega me pitao što to gledam, a ja sam mu zbunjeno odgovorio: "Ma nešto mi se samo pričilo!" "Je li mi se samo pričilo ili je to bila poruka: „Prihvati svoj križ“?"

U svibnju 1984. vraćao sam se s maturantima-sjemeništarcima s izleta iz Ohrida. Vraćali smo se preko Sarajeva i zaustavili se u Međugorju. Prometna milicija nije dopustila autobusu ulazak u selo. Pitao sam ih kako ću ja, slab na nogama, doći pješke do crkve. Odgovorili su da to nije njihova briga i da će se možda ipak netko naći s automobilom. I krenuo sam zajedno s maturantima. Nakon dvadesetak metara zaustaviše se pokraj mene milicijska kola: „Uđite, velečasni, mi ćemo Vas dovesti do crkve!“ Slučaj? Ne, ne vjerujem.

I to je Međugorje, s jedne strane zabrana, a s druge pomažu ljudi koji to ne bi smjeli činiti.

Da. Ali don Eduard mora još rasti, rasti u vjeri. Manje mozgati, a više vjerovati. Iste, 1984. godine bio sam u Igalu u Crnoj Gori na fizikalnoj terapiji. Liječnik me je pustio na dva dana u Međugorje. Želio sam ići na Križevac. Ali kako s tako slabim nogama? Kad bih bar imao neki štap pri ruci... I prolazim kraj župne crkve, a uza zid naslonjen veliki štap. Bio je tu cijeli dan. Sutradan poslije podne, kad sam bio na povratku, štap se još nalazio na istom mjestu – tek sam tada shvatio: „Na tebe je čekao, a ti?“

Zabrinjavajuća stvarnost

O ukazanjima u Međugorju govorili ste i na mariološkim kongresima?

Do početka Domovinskog rata dolazio sam gotovo svake godine. Bio sam uvjeren: Gospa se u Međugorju ukazuje. O Gospinim ukazanjima razgovarali smo na Međunarodnom mariološkom kongresu na Malti 1985. i tom prilikom davali smo prve iscrpne informacije mariologu svjetskoga glasa Reneu Laurentinu. On će uskoro postati jedan od najautoritativnijih branitelja istinitosti Gospinih ukazanja u Međugorju.

O međugorskim ukazanjima govorilo se, makar ne i za konferencijskim stolom, i na Međunarodnom mariološkom kongresu u Huelvi u Španjolskoj godine 1992. I tada se već posve određeno mislilo da bi im trebalo studiozno pristupiti.

No dogodio se rat i u Međugorje je bilo teško ići. Ja sam pak 1995. prestao svake godine ići u Međugorje, a ljeti 1998. proveo sam u njemu gotovo čitav tjedan. Bio sam na Križevcu. Moje uspinjanje i spuštavanje trajalo je punih šest sati. Sutradan sam bio i na Brdu ukazanja. Od tada je Međugorje ušlo u moj najuži krug razmišljanja i interesa. Godine 1998. napisao sam poemu *Gospa – Međugorska Kraljica Mira*. Slijedi za njom znatno opširnija knjižica *U Međugorju Gospa*, zatim vrlo opširna i iscrpna *Gospina prisutnost u Međugorju*, znatno kraća *Pod okriljem Kraljice Mira* te iscrpna knjiga *Crkveni pastiri o Međugorju*.

Dok čitamo statistike o prakticiranju vjere u katoličkim zemljama, vidimo da je sve manje onih koji idu u crkvu, a kad promatramo mnoštvo hodočasnika u Međugorju koji dolaze zbog molitve, sv. Mise, ispovijedi, krunice, čini se da Gospine riječi oživljavaju vjerski život.

Bez sumnje, zabrinjavajuća je situacija u katoličkim zemljama gdje je sekularizacija, svjetovni i potrošački duh preuzeo maha, a hedonizam (živi i uživaj) postao gotovo temeljno pravilo svakidašnjice, gdje su crkve tako često prazne ili poluprazne, a raznovrsni stadioni prepuni gledatelja koji mah-nito navijaju za „zvijezde“ koje već sutra ni njima ništa ne predstavljaju. I dolaze mi na um Isusove misli: *A kad Sin čovječji ponovno dođe, hoće li vjere naći?* Ne, nisam ni pesimist, niti sam imalo apokaliptično nastrojen. Nastojim biti tek trijezni realist: Vidjeti istinitu stvarnosti koja je zaista izazovno teška, ali ne izazovno u smislu rezignacije, nego izazovno u smislu angažiranog djelovanja: *Svjetla koje tinja ne ugasiti, trske napuknute ne prelamati.*

Vjerujem da upravo u tom duhu i iz tih razloga dolazi Gospa i poziva, potiče, opominje, moli i zahvaljuje na suradnji. To su smjernice i poruke Gospe Lurda, Fatime i Međugorja, Gospe koja se ukazivala u Parizu u Rue du Bacu, koja je plakala u Sirakuzi na Siciliji, koja se u Amsterdamu predstavila kao *Žena i majka svih naroda*, koja je plakala u Akitu u Japanu, čiji se svijetli lik 1967. mogao dugo vremena gledati iznad kupole koptske crkve u Zeitunu kod Kaira, koja je pozivala od 1981. do 1989. na mir i slogu u Kibehu u Ruandi prije užasnog genocida u toj afričko zemlji.

Sadašnja i dosadašnja Gospina ukazanja u Međugorju i njezine poruke preko Marije Pavlović-Lunetti svakoga 25. u mjesecu, a od studenoga 2004. i preko Mirjane Dragičević-Soldo svakoga 2. u mjesecu, pokazuju da ona zaista angažiranije (vidljivije) nego ikad ostvaruje svoju zadaću Majke koja dovodi zalutalu, klonulu ili nesigurnu djecu svomu Božanskom Sinu. I kao što vidimo, NE BEZ USPJEHA. Golemo mnoštvo iz do sada zabilježenih 126 zemalja dolazi i dolazi u Međugorje i napaja se zdravim optimizmom i s čvrstom odlukom uz Gospinu pomoć mijenjati sebe, a samim time i svijet oko sebe. Kroz sve dublje i žarče molitve, sve redovitije sudjelovanje na svetim Misama, kroz sve češće i ozbiljnije shvaćanje ispovijedi i redovito moljenje krunice.

(Nastavlja se)



TEOLOŠKO ZNAČENJE MARIJANSKIH UKAZANJA (III.)

fra Ivan Dugandžić

Završni dio teksta fra Ivana Dugandžića, priopćenog na 22. mariološko-marijanskom kongresu održanom od 4. do 8. rujna u Lurdu na temu "Ukazanja Blažene Djevice Marije - između povijesti, vjere i teologije".

Teološka mogućnost i smisao Marijinih ukazanja

Odgovarajući na pitanje teološke mogućnosti Marijinih ukazanja, njemački dogmatičar i mariolog Wolfgang Beinert navodi dva glavna teološka razloga te mogućnosti: „Načelna mogućnost Marijinih ukazanja počiva, prvo, na moćnom djelovanju Boga u povijesti, koji se, kao i ljudi što su s njime u vječnom zajedništvu, može dati iskustveno doživjeti, drugo, na neprekinutom 'Marijinom majčinstvu u ekonomiji milosti' (LG 62)“. Drugim riječima, Bog nikad ne prestaje moćno djelovati u povijesti, a Marija nikad nije prestala biti Majkom Crkve, sa svim posljedicama koje proizlaze iz toga jedinstvenog odnosa. A najlogičnije je da u posebno ozbiljnim vremenima za svijet i Crkvu Bog moćno djeluje po onoj „koja je imala jedinstvenu funkciju u povijesti spasenja, koja je u Isusu Kristu, Raspetome i Uskrslome, stigla na svoj eshatološki cilj“, kako kaže K. Rahner.

Već je rečeno kako nezainteresiranost mnogih današnjih teologa za Marijina ukazanja proizlazi iz njihove nezainteresiranosti za Marijino mjesto i ulogu u teologiji općenito. Ti teolozi obično vole naglašavati kako su danas za teologiju puno vrijednija pitanja o Bogu, o Kristu ili pak o kršćanskoj antropologiji. Bavljenje Marijom odvrćalo bi pozornost od tih bitnih problema. Tu se, ipak, opravdano nameće pitanje, moraju li se te stvarnosti nužno isključivati. Nije naime teško dokazati kako je zdrava marijanska pobožnost uvijek bila i teocentrično i kristocentrično usmjerena i kako je neotuđivo Marijino mjesto u povijesti spasenja, jer ona predstavlja samu srž povijesti spasenja, ali je svojim povlasticama od Boga istodobno i nadilazi. Zato se može s razlogom tvrditi da „upravo za spoznaju Boga u njegovu utjelovljenom Sinu kao i za određivanje čovjekove biti Marijinoj osobi pripada bitna zadaća“.

Takvo mjesto i uloga Marije u teologiji nipošto ne mora umanjivati mjesto i ulogu teologije stvaranja, jer upravo mariologija predstavlja jamstvo ispravno shvaćena učenja o stvaranju. Svojim posvemašnjim „da“ Bogu ona je definitivna potvrda svega stvorenja. Zato J. Ratzinger s razlogom upozorava: „Ako antropološki program sadašnjosti s upravo neviđenom radikalnošću kruži oko 'emancipacije', time se traži takva sloboda koja ima za cilj 'biti kao Bog' (Post 3,5). A uz to 'biti kao Bog' povezano je odvajanje čovjeka od njegove biološke uvjetovanosti, od onoga 'kao muško i žensko stvori ih'. Ta razlika, koja neotuđivo pripada čovjeku kao biološkom biću, duboko ga određujući, potiskuje se kao nešto posve bezvrijedno, kao nekakva kroz povijest izmišljena 'prisilna uloga'“. A posljedice toga su nesagledive, jer čovjek se više ne promatra u smislu Stvoriteljeve intencije s njime kao muško i žensko (usp. Post 1,27), već samo kao čovjek, što onda ima presudne posljedice i za shvaćanje odnosa spolova i pogotovo braka i obitelji.

Marijina vlastita svetost i njezino povijesno-spasenjsko poslanje čine neraskidivo jedinstvo. Bog naime nikada ne daje milost pojedincu samo zbog njega osobno, već uvijek kao sredstvo stvaranja zajedništva s Bogom i ljudima, koje u kršćanskoj smrti dobiva karakter konačnosti. G. L. Müller podsjeća kako „pritom solidarnost svih sa svima u zajedništvu spasenja dolazi do punog izražaja. Pritom vrijedi jedan stari aksiom koji na pravi način izražava te odnose: što je neki čovjek više obdaren milošću i što je svetiji, tim više je otvoren za to zajedništvo. Na tome se temelji Marijin univerzalni posrednički zagovor“. U Crkvi nitko nije toliko obdaren milošću kao Marija i zato ona ne može nikad biti samo njezin pasivni ud.

Pritom treba odmah naglasiti kako se taj pojam posredništva ne smije shvatiti u soteriološkome, već u ekleziološkome smislu, jer riječ je o tome, „da udovi tijela

Kristova, kad djeluju jedan na drugi, sami ne prouzroče Kristovu milost u različitosti njezinih vidika, već je samo pretaču u socijalne dimenzije spasenja i tako 'zgušnjavaju' nazočnost Božju u zajedništvu ljudi“. Izraženo nešto jasnijim riječima, Marija sama nema izravnu ulogu i moć spasenja, već kao prva spašena svojom nazočnošću pomaže da Kristova milost spasenja u njegovoj Crkvi bude očitije prisutna. Riječima II. Vatikanskog sabora, radi se o Mariji koja je „najdublje ušla u povijesti spasenja te na neki način u sebi ujedinjuje i odražava najveća načela vjere, ona... poziva vjernike k svojem Sinu, k njegovoj žrtvi i k Očevoj ljubavi“ (LG 65). U tome je dakle njezina posrednička uloga danas.

Proročka crta Marijinih poruka

Poznato je da teologija Marijine poruke svrstava u privatne objave. Za razliku od objave koja se drži zaključenom s Novim zavjetom, privatne objave se ne drže nužno potrebnima za spasenje pa zato ni obvezujućima za vjernike. No sve više je teologa koji Marijine poruke shvaćaju kao vrijedan proročki glas u Crkvi suočenoj s različitim izazovima vremena. To ima svoj temelj u njezinoj jedincatoj ulozi majke Mesije Isusa. Komentirajući riječi njezina hvalospjeva „Veliča“ (Magnificat), poznati njemački bibličar Heinz Schürmann kaže: „Hvalospjevi pretpovijesti imaju zadaću da pneumatski osvjetle događaj. Marija je pozvana tumačiteljica eshatološkoga događaja koji narod Božji upravo doživljava“. Upravo u tom hvalospjevu u Marijinoj osobi povezani su prošlost i budućnost naroda Božjega, pri čemu je Marijina uloga posve usmjerena u budućnost odnosno dovršenje spasenja.

Marijina proročka uloga u Novome zavjetu može se usporediti s ulogom proroka u Starome zavjetu. Kad je ušao u obećanu zemlju, Izrael je imao potpunu objavu sa Sinaja, Toru, propise o Svetištu i kultu. Pa ipak to nije bilo dosta za život izabra-

noga naroda. Već uskoro će se pojaviti prvi proroci, a onda sve brojniji, koji će narod trajno podsjećati na savez s Bogom i opominjati ga na vjernost savezu. Biblija naime od samoga početka ne govori o čovjeku koji traži Boga, već o Bogu koji traži čovjeka. On to čini preko Abrahama, Mojsija i proroka. Kroz povijest Crkve to najčešće čini preko Marije i to upravo preko njezinih ukazanja te iz tih ukazanja proizašlih poruka.

L. Scheffczyk posebno podsjeća kako riječ Marijina hvalospjeva „odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom“ (Lk 1,48) „značajno upućuje u budućnost“ i već u sebi sadrži Marijinu proročku ulogu. No značajnije od toga je što „njezin cijeli život odražava djelovanje proroka: dolazak Duha Božjega (Lk 1,35), ponizno prihvaćanje Riječi (koja je bila sam Sin Očev), posredovanje volje Gospodinove ljudima (‘sve što vam kaže, učinite’: Iv 2,5), duboko uranjanje u tajnu božan-

ske objave (‘Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu’: Lk 2,19,51)“. U svemu tome na najbolji mogući način utjelovljeno je sve što je resilo starozavjetne proroke, njihov poziv, poslanje i službu. Marija je iskusi i njihovo neprihvatanje od naroda, progon i trpljenje zbog vlastitog poslanja, dijeleći tako sudbinu svoga Sina.

U jednome se Marija ipak bitno razlikuje od svih proroka. Oni su svoje poslanje izvršili i pripadaju prošlosti povijesti spasenja, a Marija je voljom svoga Sina (usp. Iv 19,25sl.) trajno prisutna u njegovoj Crkvi. Zato L. Scheffczyk svoje razmišljanje zaključuje riječima: „Kao majka Kristova, kao djevičanska sluškinja Otkupitelja, kao pralik i majka Crkve Marija ima trajnu posredničku službu za ljude. Kao ona koja je tijekom uznesena u nebo, koja je sa Sinom u dovršenome životu, ona će zato i svoju proročku službu dalje živo nastaviti“. Također

i K. Rahner naglašava kako „Marija nipošto nema samo svoju privatnu sudbinu; ona nije samo za sebe Majka Božja... Naprotiv, njezino majčinstvo početak je otkupljenja svih. A to znači da Marija na izvanredan način službeno predstavlja Crkvu“.

Kao što su starozavjetni proroci bili pozorni na znakove svoga vremena i pokušavali na njih odgovoriti, tako ćemo i stvarno značenje Marijinih ukazanja i njezinih poruka najbolje shvatiti ako ih promatramo u kontekstu vremena i izazova s kojima se Crkva u određenom vremenu susreće. A da svako vrijeme ima svoje posebne znakove koje bi trebalo znati razlučiti, govori nam evanđelje. Isus naime predbacuje svojim suvremenicima kako znaju dobro predvidjeti hoće li biti kiša ili vrućina, ali prave znakove vremena ne znaju čitati: „*Licemjeri! Lice zemlje i neba umijete rasuditi, kako onda ovo vrijeme ne rasuđujete?*“ (Lk 12,56).

A znakovi današnjega vremena i brojni su i drastični. To su najrazličitiji oblici ovisnosti što ugrožavaju čovjekovu slobodu, relativizam u pogledu duhovnih i moralnih vrjednota, zločin protiv nerođenoga života, prava urota protiv svetosti obitelji, da spomenemo samo neke. Sve bi se dalo sažeti pod zajednički nazivnik: proces samouništenja stvorenja koje se odreklo Stvoritelja. To je vremenski kontekst Marijinih ukazanja u Međugorju u kojima dominira poziv da se stvorenje vrati Stvoritelju. Glavna nit koja povezuje sve tako brojne pojedinačne poruke koje govore o molitvi, postu, pokori, čitanju Svetoga pisma, slavljenju Euharistije jest trajno podsjećanje kako Bogu pripada prvo mjesto u našem životu. Bez obzira na to što je sami fenomen ukazanja često zagonetan i što se uza nj vežu mnoga otvorena pitanja, to se ne može reći za mjesta ukazanja koja su najčešće prava žarišta vjerskoga života. „Dojam je da je na mjestima ukazanja vjera živa, i to posvema u svome kristocentričnom obliku, jer rijetko se na nekome mjestu toliko moli, tako često prima sakrament pokore i slavi Euharistija“.

Theodor Koehler misli, govoreći o sve brojnijim marijanskim ukazanjima, kako nije dovoljno pitati se samo o tome kako se Marija ukazuje, već puno više zašto se ukazuje. On priznaje kako je uloga teologa u tome teška i delikatna, jer je ona povezana s pitanjem „kako shvatiti božanske i Gospine namjere s onim što se može nazvati znakovima, uzimajući ih kao zna- >>



Marijina vlastita svetost i njezino povijesno-spasenjsko poslanje čine neraskidivo jedinstvo. Bog naime nikada ne daje milost pojedincu samo zbog njega osobno, već uvijek kao sredstvo stvaranja zajedništva s Bogom i ljudima, koje u kršćanskoj smrti dobiva karakter konačnosti.

>> kove našega vremena? Kako izbjeći po-
grješna tumačenja koja se katkada olako
daju?“. Bilo bi pogrešno učestalost mari-
janskih ukazanja tumačiti kao znak blizine
svršetka svijeta, jer to bi radalo samo na-
petim očekivanjem onoga što se ima do-
goditi sa svijetom umjesto spremnosti da
se već sada nešto dogodi u Crkvi. Kao što
su proroci u prvome redu pozivali narod
da ozbiljno shvati sadašnji trenutak povi-
jesti spasenja, tako i Marija samom svo-
jom nazočnošću želi podsjetiti kako je Bog
već moćno na djelu i kako se ništa ne do-
gađa bez njegova plana. Treba samo s nji-
me ozbiljno računati. U teološkome smislu
moguće je govoriti o „unutarnjoj poveza-
nosti između novijeg pogleda na Mariju
na nebo uznesenu, u punom smislu otkup-
pljenu... i na nju kao Majku Crkve, na jed-
noj, i u njezinim ukazanjima izražene bri-
ge za cijelu Crkvu, na drugoj strani“.

U vremenu u kojemu zlo u najružnijim
oblicima pokazuje svoje lice Marija je već
svojom jedinstvenom ljepotom najsnažnja
poruka i poziv. Spomenuti T. Koehler mi-
sli kako „pitanje zašto ukazanja svoj odgo-
vor nalaze u objavi Gospine divne ljepote.
Sve njezine poruke su važne; zato nam
one ne daju da zaboravimo kako je ona,
prije svega drugoga, izvorna slika novoga
stvorenja“. Vidioci naime ne prenose samo
riječi njezinih poruka, već vrlo često govore
i o izrazu njezina lica, što samo po sebi
predstavlja snažnu poruku. Zato Koehler
zaključuje: „Lijepo Gospino lice, njezin ža-
losni izgled, to su estetika i dramatičnost
koje nam otkrivaju što mi značimo Bogu“.

Razumljivo je da Marija, koja je od sa-
moga početka kao majka Kristova mje-
rodavno sudjelovala u djelu otkupljenja,
kao najčasniji ud Crkve kojoj je Majka, ne
može biti ravnodušna na ono što se dan-
nas događa s Crkvom i svijetom. Njezine
„poruke imaju proročki karakter u smislu
podsjećanja na ono što je za određeno vri-
jeme posebice potrebno. Tko uzme u obzir
gubitak svijesti za rušilačku snagu grijeha
i za porast nasilja i zločina, taj će teško
zanijekati aktualnost pozivu na obraćenje
i pomirenje“. A s druge strane, ako uzme-
mo u obzir bogate duhovne plodove mari-
rijanskih svetišta, pogotovo onih koja se
pozivaju na ukazanja, onda su upravo ti
duhovni plodovi najbolji dokaz da je tu na
djelu Bog stvoritelj i objavitelj koji ne za-
boravlja svoje stvorenje, već i dalje moćno
djeluje u povijesti po onoj kojoj je namije-
nio bitnu ulogu u povijesti spasenja.

Homilija na sv. Misi u Međugorju

... JER SI MI RAŠIRIO SRCE

fra Vjekoslav Milićević

Braćo i sestre, dragi kršćani!
Zaustavimo se na trenutak u ovom
slavlju i pokušajmo promotriti svoj
život i svoju svagdašnjicu u svjetlu Riječi
što smo je čuli, u svjetlu onoga što ovdje i
sada slavimo, u svjetlu onoga čega se dan-
nas spominjemo. Današnje nam evanđelje
donosi Isusovu pouku tako tipičnu za nje-
govu novost pogleda na svijet, pogleda na
ljudske odnose, pogleda iznutra na naše
ljudske motive i mjerila kojima tako olako
mjerimo druge, propuštajući čuti da ćemo
i mi sami tom istom mjerom biti mjere-
ni. Poznata scena iz hrama, gdje Isus isti-
če skrivenost dara i veličinu u malenosti,
doista je svima nama opomena da dar ne
ovisi o onome što je njegov sadržaj, nego
o onome tko ga daruje i kako ga daruje.
Dar od srca i iz srca, koje Isus tako često
ističe kao istinsko mjerilo čovjeka, jest dar
koji je Bogu ugodan i čovjeku oslobađaju-
ći i koristan. A, samo se ljubav, kako kaže
ona poznata izreka, dijeleći množi...

**Mi vjerujemo u život koji se mijenja,
a ne oduzima**

Na današnji dan prije osam godina u ri-
znicu Božje ljubavi u nebesima ubačen je
dragocjen novčić, dar po sebi tako vrije-
dan, a skrovit, gotovo stidljiv. Danas se,
kako rekosmo, spominjemo osme obljet-
nice smrti našega pokojnog brata Slavka

Barbarića, spominjemo se čovjeka koji je
tako snažno obilježio pa, usudili bismo
se reći, i blagoslovio tako blagoslovljeno
vrijeme prisutnosti Majke Gospodinove
među nama. No u vjeri u Kristovo i u nje-
mu i naše uskrsnuće, o fra Slavku ne go-
vorimo misleći samo o prošlosti, ali ni o
njegovu životu samo u njegovim djelima
koja su iza njega ostala, nego vjerujemo
i molimo da je u zajedništvu s Onim ko-
jemu je svim srcem služio, u zajedništvu
i s Majkom Gospodinovom kojoj je slavu i
čast pronosio svijetom, i s nama. Obično o
ljudima, i dobru koje su učinili, nekako sa
sjetom, govorimo tek kad odu između nas,
možda više tješeci sebe i osjećajući poma-
lo tihu krivnju jer ih nismo potpuno shva-
ćali. Mi kršćani ipak ne živimo od sjete, ne
živimo od tihe i nekakve tugaljive uspo-
mene na Boga koji nekad bijaše i koji je li-
jepo govorio, a sada ga nema. Mi vjeruje-
mo u život koji se mijenja, a ne oduzima;
mi vjerujemo da su naši pokojnici promi-
jenjeni, a ne oduzeti životu, niti je njima
život oduzet jer, kako rekosmo, sav je naš
život, pa i sumrak smrti, obasjan uskrsnu-
ćem Kristovim.

**Milost koja je pokazala da nebo nije
nedokučivo visoko**

*Kročim putem tvojih zapovijedi, jer si mi
prosvijetlio srce, kaže Psalam 119,12, a stari*



Foto: Dami

su pustinjaški oci i monaški pisci to prevodili – **jer si mi raširio srce**. Slika je to koja želi poručiti da predanje Bogu čini nešto čudesno od našega života, predanje Bogu mijenja našu ljudskost, a ne poništava je nego oplemenjuje; ne osakaćuje je nego dopušta da se razvije u punini, do vrhunaca ljudskog duha oplemenjenog Duhom nadahnuteljem. Samo rašireno srce, samo srce široko dovoljno da u njega staje i Bog i čovjek i u tome sav svijet, jest mjerilo istinski življene ljudskosti, pa ako hoćemo i življenog kršćanstva. Samo je rašireno srce moglo tako ljudski i toplo pokazati majčinsko lice Boga u Majčinu selu, samo je rašireno srce obasjano Duhom moglo pokazati na očinsko i praštajuće lice Boga koji nikoga ne odbacuje u Milosrdnom ocu, samo je rašireno srce moglo pokazati Boga providnosti u brizi za nadarene i siromašne studente, samo je srce rašireno Bogu i Bogom, Marijinim primjerom, moglo tolikim hodočasnicima tolike večeri i s tolikim zanosom govoriti o milosti koja je ovdje tvrdu i odveć ljudsku zemlju dotakla i pokazala da nebo nije nedokučivo visoko, nego je među nama... I još toliko toga što mi i ne znamo.

O čemu su govorila fra Slavkova jutra samoće na Podbrdu i Križevcu

Srce – tako čest pojam u govoru i riječima pokojnog fra Slavka. I nije to nikakva duhovna kardiologija ni izraz prolazne, sentimentalne i krive duhovnosti, nego izraz istinskog kršćanskog središta koje za Bogom vapi, po onoj Augustinovojoj: *Nemirno je srce naše Gospodine, dok se ne smiri u tebi*. No jedno ne smijemo zaboraviti: da bi se autentično govorilo – a to se na čovjeku itekako vidi – kako treba postiti srcem, moliti srcem, slaviti Misu srcem, živjeti srcem, to najprije treba činiti sam. I to u samoći, katkad okrutnoj, u samoći katkad teškoj, ali tako slatkoj kad Bog progovori i kad u njemu nađemo odgovor na sumnje o putu i ostvarenju, kad vidamo rane, kad oplakujemo promašena traženja. Baš kao Marija u samoći razmišljanja u srcu o događaju Boga u svom životu... O čemu li su govorila fra Slavkova jutra samoće na Križevcu i Podbrdu, o čemu li je govorio Bogu i što je Bog govorio njemu? Zacijelo o srcu, o najdubljoj dubini, i o tome kako se, živjeti srcem, nekako logično od srca i umire. Pa ima li logičnijeg kraja, ipak s dozom fine ironije, nego tako **umrijeti od srca**... Jer, da se opet poslužimo riječima psalma,



U Međugorju je obilježena osma obljetnica smrti fra Slavka Barbarića, koji je umro 24. studenoga 2000. u 15.30 sati na Križevcu nakon završene tjedne pobožnosti Križnoga puta. Brojni župljani i hodočasnici uspjeli se na Križevac moleći Križni put. Na mjestu fra Slavkove smrti, između 13. i 14. postaje, sjetili su se trenutka njegovog prelaska u vječnost. Put križa predvodio je fra Danko Perutina. Večernju svetu Misu u župnoj crkvi predslavio je fra Vjekoslav Milićević uz koncelebraciju brojnih domaćih i stranih svećenika. U svojoj propovijedi spomenuo se fra Slavka i njegova neumornoga djelovanja u službi hodočasnika. Tijekom cijelog dana župljani i hodočasnici obilazili su fra Slavkov grob, koji je postao jedno od nezaobilaznih međugorskih molitvenih mjesta. Fra Slavko Barbarić rođen je 11. ožujka 1946. S 19 godina stupio je u franjevački red, a za svećenika je bio zaređen 1971. Imao je doktorat iz područja religiozne pedagogije i titulu psihoterapeuta. Fra Slavko je s hodočasnicima u Međugorju radio neumorno zapravo već od svoga povratka sa studija 1982. godine. Za vrijeme svog djelovanja u Međugorju napisao je brojne knjige, koje su prevedene na više od dvadeset jezika i tiskane

diljem svijeta. Neumorno je govorio hodočasnicima, vodio euharistijska klanjanja, molitve pred križem, molitvu krunice na Podbrdu i pobožnost Križnoga puta na Križevcu. Vodio je godišnje međunarodne susrete za svećenike i mlade, pokrenuo je seminar za bračne parove, u kući "Domus pacis" vodio je seminare posta i molitve. Tijekom ratnih stradanja utemeljio je i vodio ustanovu za odgoj i skrb "Majčino selo". Njegova psihoterapeutska izobrazba omogućila mu je i kompetentan rad s ovisnicima u zajednici sestre Elvire. Za momke u poteškoćama osnovao je Zajednicu Milosrdnog Oca. Pomoć dobročinitelja iz cijeloga svijeta usmjerio je u fondove za mlade talente i za ratnu siročad. Fra Slavko Barbarić obišao je cijeli svijet šireći Gospinu poruku mira i pomirenja. Krasile su ga izvanredne odlike: poznavanje jezika, lakoća komuniciranja s ljudima, izobrazba, jednostavnost, briga i skrb za čovjeka u potrebi, nepresušna energija, marljivost, a iznad svega pobožnost, poniznost i ljubav. Mnogo je molio i postio, a Gospu je ljubio djetinjom ljubavlju. Srž njegova života bila je duše dovoditi Bogu po Mariji, Kraljici Mira, molitvom i postom. Uvijek će nam nedostajati.

nastavak s prethodne stranice

>> samo stekavši mudro srce, možemo naše dane brojiti (usp Ps 90, 12). I, doista, osjetimo *kako pred Božjim pozivom umuknu sve ljudske primjedbe i priče. Preostaje samo odgovor pozvanomu pred Bogom i naš ljudski zagovor...*

Jedan mi znanac nedavno reče kako se iz posljednjeg susreta s fra Slavkom dobro sjeća da su mu cipele bile bar za broj veće. Pomalo duhovita priča kaže da je neki čovjek stalno kupovao cipele za broj manje. Na pitanje zašto to čini, odgovorio je da nikomu ne bi dao onaj osjećaj olakšanja kad ih skine. Mi naš život, naše kršćanstvo, našu, ako hoćete, duhovnost znamo

živjeti tako stisnuto i napeto. Uskogrudno i skućeno hodamo ovom zemljom, i onda, kad onako malo popustimo, a zapravo dođemo na normalu, mislimo da smo nešto veliko učinili...

A, doista postoje ljudi koji kroz život koračaju u za broj većim cipelama. I koračaju velikim koracima. Večeras se spominjemo jednog od njih. Mi ih ne držimo uvijek naprednima, često na njih upiremo prstom, službeno ili neslužbeno. Jer to nam, nama ovako običnima, izgleda smiješno. I čudimo im se. A, zapravo, oni hitaju pred nama, a mi samo gledamo ili, još gore, gledamo i smijemo se.

Prije osam godina, na današnji dan, kažu po nevremenu sličnom kao što je danas, naš je brat Slavko hodio, popeo se na brdo i s njega nije sišao sam. Nosili su ga. Nosili su čovjeka koji je toliko puta sam otišao na brdo da bi druge mogao voditi vrhuncima i brda i života. I opet, kakvog li logičnog kraja, umrijeti na brdu. Nosili su čovjeka čije srce nije izdržalo. Srce nije izdržalo sav taj život srcem. Taj dar od srca. Nisu ga svi razumjeli. Neki i malo više od toga. A to se dogodi da se ispuni Pismo: *Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju. I drugo, opet, Pismo veli: Nije učenik veći od učitelja. Amen.*

Fra Slavko - veliki Marijin apostol

Prošlo je osam godina od dana kad je fra Slavko uzašao na nebo. Mnogima će 24. studenoga 2000. ostati dan koji ne će lako zaboraviti.

Sjećam se da sam nedjeljom kupio jedan časopis u kojemu sam, na unutarnjem listu, pročitao vijest o fra Slavkovoju smrti, koja se dogodila prošlog petka, nakon Križnoga puta koji je redovito molio s hodočasnici na Križevcu.

Zbunio sam se i nisam mogao povjerovati u tu vijest. Kako je moguće da osoba takve karizme tako neočekivano umre? Kako je moguće misliti Međugorje bez

tako duhovno snažne osobe?

Odmah sam pomislio da, ako nas lišava ovoga poštovanog brata, Bog to čini zbog nečega većeg i snažnijeg. Vinova loza je bila obrezana da mladice budu bujnije i snažnije - rekao sam samom sebi. Tada nisam našao objašnjenja i nisam uspijevao misliti o Međugorju bez fra Slavka.

Nikad ga nisam osobno upoznao, ali sam ga za svojih hodočašća uvijek vidio zauzeta s hodočasnici. Kad mislim o fra Slavku, uvijek mislim na njegovu sposobnost prenošenja duha molitve i duha klanjanja Isusu. Baš u tim trenucima, tijekom klanjanja Isusu u Presvetom, mogao sam osjetiti njegovu sposobnost učitelja.

Tijekom klanjanja pred Presvetim, koje je vodio fra Slavko, uvijek sam osjećao, a mislim da su to osjećali svi hodočasnici, da smo uistinu pred živim Isusom. Teško je opisati tišinu i sabranost koja je u tim trenucima vladala.

Nakon klanjanja, vraćajući se kući, mnogi hodočasnici, kao i ja, pjevali su "Kyrie" kako je to pjevao i fra Slavko. On je pjevao na jedinstven način.

Iako ga nisam osobno upoznao, od njega sam naučio moliti, pjevati, postiti i klanjati se Isusu. Bio je veliki Marijin apostol. Zahvalimo Bogu za ovoga neumornog Marijina svjedoka.

**Bruno Temil, Tolmezzo, Udine, Italija
(Prevela Lucija Krtalić)**



Dijete Isus

Ti dolaziš
iskonom i vječnošću
poravnati staze,
topli Betlehem
naći u mome srcu.

Ti dolaziš
u moje vrtove
i na travnate pašnjake,
pronaći kolibicu
i u njoj slamnatu postelju.

Ti dolaziš
darovati život,
dahom svojim udahnuti
da život opet živi
u čovjeku.

Ti dolaziš,
a mene nema.
U pustinji tražim oazu
da se umijem i operem
od svoje grješnosti.
Da ojačam
od svoje nemoći.

Savit ću kolijevku
od narezanih grančica
svojih htijenja
i u nju položiti
svoje misli i naume,
da budu topla, mekana
i čista prostirka
Tebi za ležaj.

Lidija Glavaš



Katolički kalendar

2009.

SIJEČANJ

- Č 1 **NOVA GODINA, BOGORODICA MARIJA,**
P 2 Bazilije Veliki i Grgur Nazijanski
S 3 **Ime Isusovo,** Anastazija, Cvijeta
N 4 2. **NEDJELJA PO BOŽIĆU**
P 5 Eduard, Emilijana, Telesfor
U 6 **BOGOJAVLJENJE, Tri kralja**
S 7 Rajmund Pen., Rajko, Lucijan
Č 8 Apolinarij, Severin, Teofil
P 9 Adrijan, Julijan i drugovi, Erhard
S 10 Agaton, Dobroslov, Grgur X.
N 11 **KRŠTENJE GOSPODINOVO**
P 12 Benedikt, Tatjana Rimska, Ernest
U 13 Agricije, Radovan, Juta, Veronika
S 14 Feliks, Srećko
Č 15 Anastazija, Pavao Pustinjak
P 16 Marcel, Oton, Mislav
S 17 Antun Pustinjak, Marijan
N 18 2. **NEDJELJA KROZ GODINU (osmina za jedinstvo kršćana)**
P 19 Mario, Ljiljana, Marta,
U 20 Fabijan, papa, Neofit, Sebastijan
S 21 Agneza, Janja, Ines
Č 22 Anastazije, Gaudencije, Vinko
P 23 Ema, Vjera, Milka
S 24 Franjo Saleški, Bogoslav
N 25 3. **KROZ GODINU, obraćenje sv. Pavla**
P 26 Timotej i Tit, Tonka
U 27 Andela Merici, Pribislav
S 28 Toma Akvinski, Tomislav
Č 29 Konstancije, Valerije, Zdeslav
P 30 Martina, Hijacinta
S 31 Ivan Bosco, Julije, Marcela, Vanja

VELJAČA

- N 1 4. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 2 **SVIJEĆNICA, ISUSOVO PRIKAZANJE**
U 3 Blaž, Vlaho, Tripun
S 4 Andrija Corsini, Veronika Jeruz.
Č 5 Agata, Dobrila, Jagoda
P 6 Pavao Miki i drugovi mučenici
S 7 Držislav, Širokobriješki mučenici
N 8 5. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 9 Apolonija, Sunčana
U 10 **Alojzije Stepinac,** Skolastika
S 11 **Gospa Lurdka,** dan bolesnika
Č 12 Damjan, Zvonimir
P 13 Katarina Ricci, Božidarka
S 14 Valentin, Valentina, Most. mučenici
N 15 6. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 16 Julijana, Miljenko, Filipa
U 17 Sedam sv. osnivača Reda slugu BDM
S 18 Bernardica iz Lourdesa, Šimun
Č 19 Konrad, Ratko, Blago
P 20 Leon, Lav, Lea,
S 21 Eleonora, Petar Damiani
N 22 7. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 23 Polikarp, Grozdana, Romana
U 24 Montan, Goran
S 25 **Čista srijeda, Pepelnica (post i nemrs)**
Č 26 Branimir, Sandra, Aleksandar
P 27 Donat Zadarski, Gabrijel
S 28 Roman, Bogoljub, Radovan

OŽUJAK

- N 1 1. **KORIZMENA NEDJELJA (Čista),**
(Međ. susret voditelja centara mira - do 5. ožujka)
P 2 Janja Praška, Svetlana, Iskra
U 3 Marin, Kamilo, Kunigunda
S 4 Kazimir, Eugen, Miro, Natko (kvatre)
Č 5 Euzebije, Vedran, Vedrana
P 6 Marcijan, Viktor, Janja (kvatre)
S 7 Perpetua i Felicita (kvatre)
N 8 2. **KORIZMENA NEDJELJA (Pačista)**
P 9 Bruno, Franciska, Franjka
U 10 Krunoslav, Emilijan, Makarije
S 11 Firmin, Tvrтко, Kandid i drugovi
Č 12 Bernard, Maksimilijan, Teofan
P 13 Rozalija, Kristina, Sabina
S 14 Matilda, Miljana, Berislava
N 15 3. **KORIZMENA NEDJELJA (Bezimena)**
P 16 Agapit, Smiljan, Hrvoje, Herbert
U 17 Patrik, Domagoj, Gertruda
S 18 Ćiril Jeruz., Ćiro, Cvitan, Cvjetko
Č 19 **Josip, zaručnik BDM,** Josipa, Joso
P 20 Klaudija, Vladislav, Vlado
S 21 Filemon, Vesna, Lasta
N 22 4. **KORIZMENA NEDJELJA**
P 23 Oton, Pelagije i drugovi, Dražen
U 24 Katarina Švedska, Latin, Simeon
S 25 **BLAGOVJEŠT**
Č 26 Montan, Maksima, Emanuel
P 27 Lidija, Ernest, Lada, Rupert
S 28 Dorotej, Priska, Sonja, Polion
N 29 5. **KORIZMENA NEDJELJA (Glušna)**
P 30 Kvirin, Viktor, Klaudija
U 31 Ljubomir, Ljubo, Benjamin, Amos

TRAVANJ

- S 1 Hugo, Teodora, Božidarka
Č 2 Franjo Paulski, Dragoljub
P 3 Pankracije, Rikard, Radojko, Ratko
S 4 Izidor, Strahimir
N 5 **CVIETNA NEDJELJA (Cvjetnica)**
P 6 Celzo, Siksto, Vilim, Rajko
U 7 Ivan Saleški, Epifanije, Herman
S 8 Dionizije Korintski, Alemka
Č 9 **VELIKI ČETVRTAK**
P 10 **VELIKI PETAK, post i nemrs**
S 11 **VELIKA SUBOTA**
N 12 **USKRS (VAZAM)**
P 13 Hermenegild, Ida
U 14 Valerijan, Radoslav, Rada
S 15 Anastazija, Bosiljka, Krescencije
Č 16 Bernardica, Tihonija
P 17 Robert, Rudolf, Anicent
S 18 Eleuterije, Amadej, Slobodan
N 19 2. **USKRSNA NEDJELJA, Mali Uskrs**
P 20 Marcijan, Teotim, Janja
U 21 Anzelmo, Konrad, Goran
S 22 Kajo, papa, Soter, Spaso
Č 23 **Juraj,** Đuro, Đurdica
P 24 Vjeko, Vjera, Vjeran, Fidel
S 25 **Marko Evanđelist,** Maroje
N 26 3. **USKRSNA NEDJELJA**
P 27 Ozana Kotorška, Jakov Zadrarin,
U 28 Ljudevit, Petar Chanel, Euzebije
S 29 Katarina Sijenska, Kata
Č 30 Josip Cottolengo, Pio V.

RUJAN

- U 1 Egidije, Branimir, Branimira
S 2 Kalista, Maksima, Divna
Č 3 Grgur Veliki, Grgo, Gordana
P 4 Ruža Viterbska, Dunja
S 5 **Bl. Majka Terezija,** Lovro Justiniani, Roman
N 6 23. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 7 **Marko Križevčanin,** Regina
U 8 **ROĐENJE BDM - MALA GOSPA**
S 9 Petar Klaver, Strahimir
Č 10 Nikola Tolentinski, Nikolina
P 11 Proto i Hijacint, Cvitan, Miljenko
S 12 **Ime Marijino**
N 13 24. **NEDJELJA KROZ GODINU, Misa na Križevcu**
P 14 **Uzvišenje sv. Križa**
U 15 Žalosna Gospa, Tugomila, Dolores
S 16 Eufemija, Kornelije (kvatre)
Č 17 **Rane sv. Franje**
P 18 Josip Kupertinski, Sonja (kvatre)
S 19 Januarije, Teodor, Suzana (kvatre)
N 20 25. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 21 Apostol Matej, Mate, Matko
U 22 Mauricije, Toma Vilanovski
S 23 Lino, Konstancije, Tekla
Č 24 Anton Slomšek, Rupert
P 25 Aurelija, Zlata, Zlatko, Tvrтко
S 26 Kuzma i Damjan
N 27 26. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 28 Vjenceslav, Večeslav, Slavko
U 29 **Mihael, Gabriel, Rafael**
S 30 Honorije, Jeronim, Jerko, Jere

LISTOPAD

- Č 1. **Terezija od Djeteta Isusa**
P 2 Anđeli čuvari, Anđelko
S 3 Maksimilijan, Gerhard
N 4 27. **NEDJELJA KROZ GODINU, Franjo Asiški**
P 5 Tihomir, Miodrag, Placid
U 6 Bruno, Verica, Branislav
S 7 **Krunica BDM,** Ruža, Ružica
Č 8 Demetrije, Zvonimir, Šimun
P 9 Ivan Leonardi, Dionizije
S 10 Franjo Borgia, Daniel
N 11 28. **NEDJELJA KROZ GODINU**
P 12 Serafin, Vatroslav, Makso
U 13 Hugo, Zdravko, Eduard
S 14 Kalist, Ljeposlav, Divna
Č 15 Terezija Avilska, Rezika, Valter
P 16 Margareta Alacoque, Biserka
S 17 Ignacije Antiohijski, Vatroslav
N 18 29. **NEDJELJA KROZ GODINU, Luka ev.**
P 19 Pavao od Križa, Petar Alkantarski
U 20 Irena, Miroslava, Vendelin
S 21 Uršula, Zvezdan, Hilarija
Č 22 Marija Saloma, Dražen
P 23 **Ivan Kapistranski,** Borislav
S 24 Antun Marija Claret, Jaroslav
N 25 30. **NEDJELJA KROZ GODINU, Katarina Kotromanić**
P 26 Zvonimir, Dimitrije, Dmitar
U 27 Florencije, Cvjetko, Sabina, Gordana
S 28 Apostoli Šimun i Juda Tadej
Č 29 Narcis, Donat, Darko, Ida
P 30 Julije, Marcel, Marojko
S 31 Višeslav, Vukomir, Alfonz



Svim župljanima, hodočasnica, vjernim prijateljima i promicateljima, svim ljudima dobre volje, zauzetima oko čovjekova dobra i mira, od srca želimo sretne i blagoslovljene božićne i novogodišnje blagdane!

Župnik sa suradnicima

SVIBANJ

- P 1. **Josip Radnik**, Jozo, Jeremija
 S 2 Atanazije, Eugen, Boris
N 3 4. USKRSNA NEDJELJA
 P 4 Florijan, Cvitan, Cvjetko
 U 5 Maksim, Anđelko
 S 6 Dominik Savio, Dinko, Nedjeljko
 Č 7 Dujam, Dujje, Ivan iz Beverleyja
 P 8 **Marija Posrednica**, Željko
 S 9 Blaženko, Divna, Mirna
N 10 5. USKRSNA NEDJELJA, Bl. Ivan Merz, Majčin dan
 P 11 Anastazije, Svjetlana
 U 12 **Leopold Bogdan Mandić**, Svevlad
 S 13 Gospa Fatimska, Ema
 Č 14 **Matija ap.**, Matko, Justa
 P 15 Izidor, Sofija Rimska, Sonja, **Bleiburški hrv. mučenici**
 S 16 Ivan Nepomuk, Nenad
N 17 6. USKRSNA NEDJELJA
 P 18 Ivan I., Srećko, Feliks
 U 19 Teofil, Celestin, Rajko
 S 20 Bernardin Sijenski
 Č 21 **UZAŠAŠĆE, KRIŽI**
 P 22 Jelena, Helena, Jagoda, Milan
 S 23 Deziderije, Željko,
N 24 7. USKRSNA NEDJELJA, Marija pomoćnica
 P 25 Beda Časni, Urban
 U 26 Filip Neri, Nera, Zdenko
 S 27 Augustin Kanterberijski, Jago
 Č 28 German, Vilim, Velimir
 P 29 Maksim, Večeslav, Ervin
 S 30 Ivana Arška, Ferdinand
N 31 DUHOVI, Pohod BDM

LIPANJ

- P 1. Justin, Mladen, Jasminko, **Duhovski ponedjeljak**
 U 2 Eugen I., Marcellin i Petar
 S 3 Karlo Lwanga i drugovi (kvatre)
 Č 4 Florijan, Cvjetko, Cvijeta
 P 5 Bonifacije, Valerija, Zdravka (kvatre)
 S 6 Norbert, Neda, Klaudije (kvatre)
N 7 PRESVETO TROJSTVO
 P 8 Vilim, Žarko, Medard
 U 9 Efreim, Rajko, Ranko
 S 10 Bogumil, Margareta, Bogumil
Č 11 TJELOVO (BRASAŃEVO)
 P 12 Ivan Fakundo, Bogomil
 S 13 **Ante Padovanski**, Ante, Antonija
N 14 11. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 15 Vid, Modest i Krescencija
 U 16 Justina, Franjo Regis, Gvido
 S 17 Adolf, Laura, Bratoljub
 Č 18 Marko, Marcellijan, Ljubomir
 P 19 **PRESVETO SRCE ISUSOVO**
 S 20 **PRESVETO SRCE MARIJINO**
N 21 12. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 22 Ivan Fisher, Toma Mor
 U 23 Josip Cafasso, Sidonija, Zdenka
 S 24 **Rođenje Ivana Krstitelja** (Hodnja mira Humac – Međugorje)
 Č 25 **Obljetnica ukazanja Kraljice Mira**
 P 26 Ivan i Pavao, Vigilije, Zoran
 S 27 Ćiril Aleksandrijski, Ladislav
N 28 13. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 29 **PETAR I PAVAO, APOSTOLI**, (Med. susret svećenika – do 4. srpnja)
 U 30 Rimski prvomučenici

SRPANJ

- S 1 Aron, Estera, Šimun, Predrag
 Č 2 Oton Bamberg, Martinijan, Višnja
 P 3 **Toma ap.**, Tomislav
 S 4 Elizabeta Portugalska, Elza, Neven
N 5 14. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 6 Marija Goretti, Maja, Marica
 U 7 Vinko, Klaudija, Goran
 S 8 Akvila i Priscila, Grgo
 Č 9 **Bl. Marija Petković**
 P 10 Veronika, Amalija, Ljubica
 S 11 Opat Benedikt, Blago, Benko
N 12 15. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 13 Majka Božja Bistrička, Henrik
 U 14 Kamilo de Lellis, Miroslav, Bože
 S 15 Bonaventura, Dobro
 Č 16 **Gospa Karmelska**, Karmela, Elvira
 P 17 Branimir, Dunja, Branko
 S 18 Fridrik, Matko, Arnold
N 19 16. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 20 **Ilija Prorok**, Ilka, Ilinka
 U 21 Daniel, prorok, Danijela, Dane
 S 22 Marija Magdalena, Manda
 Č 23 Brigita Švedska, Apolinar
 P 24 Kristina, Mirjana, Višnja
 S 25 **Jakov st. apostol, zaštitnik župe Međugorje**
N 26 17. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 27 Klement Ohridski i drugovi
 U 28 Inocent, Viktor
 S 29 Marta, Flora, Blaženka, Mira
 Č 30 Petar Krizolog, Rufin, Anda
 P 31 Ignacije Lojolski, Vatroslav

KOLOVOZ

- S 1 Alfons, Vjerana, Bundesfeier, (Med. susret mladih – do 6. kolovoza)
N 2 18. NEDJELJA KROZ GODINU, Gospa od Anđela (porcijunkulski oprost)
 P 3 Augustin Kažotić, Stjepan, Tin
 U 4 I. M. Vianey, Lidija
 S 5 **Gospa Snježna**, Nives, Snježana
 Č 6 **PREOBRAŽENJE GOSPODNE** (Misa na Križevcu u 5 sati)
 P 7 Siksto papa, Donat, Albert
 S 8 Dominik, Nedjeljko, Dinko
N 9 19. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 10 Lovre, Lovro, Lovorko
 U 11 **Klara Asiška**, Jasna, Jasminka
 S 12 Anicet, Hilarija, Radoslava
 Č 13 Poncijan i Hipolit, Kasijan
 P 14 Maksimilijan Marija Kolbe
S 15 UZNESENJE BDM, VELIKA GOSPA
N 16 20. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 17 Miron, Šlobodan, Hijacinta
 U 18 Jelena Križarica, Jelka
 S 19 Ivan Eudes, Ljudevit, Lujo
 Č 20 Bernard, Samuel, Branko
 P 21 Pio X., Blago, Darko
 S 22 **BDM Kraljica**, Vladislava, Donat
N 23 21. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 24 Bartolomej ap., Bariša, Zlata
 U 25 Ljudevit, Josip Kalasan
 S 26 Rufin, Anastazije, Jadranko
 Č 27 Monika, Honorat, Časlav
 P 28 Augustin, Tin, Zlatko
 S 29 **Smrt Ivana Krstitelja (Glasovjek)**
N 30 22. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 31 Rajmund, Rajko, Želimir

Shimila - Lidija Paris

STUDENI

- N 1 31. NEDJELJA KROZ GODINU, SVI SVETI**
 P 2 **Dan mrtvih, DUŠNI DAN**
 U 3 Hubert, Martin, Gorana
 S 4 Karlo Boromjeski, Drago, Dragica, Med. seminar za bračne parove do 7. studenoga
 Č 5 Elizabeta i Zaharija
 P 6 Leonard, Vedran, Margarita
 S 7 Engelbert, Anđelko, Zdenko
N 8 32. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 9 Posveta Bazilike sv. Ivana Lateranskog, Aurelije
 U 10 Leon Veliki, Lavoslav, Lav
 S 11 Martin, Davorin
 Č 12 Emilijan, Jozafat, Renato
 P 13 Stanislav Kostka, Stanko
 S 14 **Nikola Tavelić**, Niko, Nikola
N 15 33. NEDJELJA KROZ GODINU
 P 16 Gertruda, Biserka, Margareta
 U 17 Elizabeta Ugarska, Igor
 S 18 Posveta Bazilike sv. Petra i Pavla
 Č 19 Matilda, Krispin, Severin
 P 20 Feliks Valois, Srećko, Edmond
 S 21 **Prikazanje BDM – Gospa od Zdravlja**
N 22 KRIST KRALJ
 P 23 Klement, Kolumban, Milivoj
 U 24 Konrad, Krševan, Cvitan
 S 25 Katarina Aleksandrijska, Kata
 Č 26 Konrad, Leonard, Dubravko
 P 27 Severin, Velimir, Maksim, Sabina
 S 28 **Jakov Markijski**, Držislav
N 29 1. NEDJELJA U DOŠAŠĆU
 P 30 Andrija ap., Hrvoslav, Andre

PROSINAC

- U 1 Natalija, Nataša, Božena
 S 2 Bibijana, Živka, Blanka
 Č 3 Franjo Ksaverski, Klaudije, Lucija
 P 4 Barbara, Ivan Damaščanski
 S 5 Dalmatin, Krispina, Kristina
N 6 2. NEDJELJA U DOŠAŠĆU, Biskup Nikola
 P 7 Ambrozije, Božo, Dobroslav
 U 8 **BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM**
 S 9 Abel, Ciprijan, Valerija (kvatre)
 Č 10 **Gospa Loretska**, Julija
 P 11 Danijel, Damir, Damaz (kvatre)
 S 12 **Gospa Guadalupska**, Ivana Franciska, Bogomila (kvatre)
N 13 3. NEDJELJA U DOŠAŠĆU, Materice
 P 14 Ivan od Križa, Špiro, Krševan
 U 15 Kristijana Gruzijaska, Darija, Irenej
 S 16 Adela, Albina, Zorka, Euzebije
 Č 17 Florijan, Cvjetko, Cvijeta
 P 18 Gracijan Tourški, Dražen, Bosiljko
 S 19 Anastazije, Makarije, Urban
N 20 4. NEDJELJA U DOŠAŠĆU, očići
 P 21 Petar Kanizije, Snježana
 U 22 Časlav, Častimir
 S 23 Ivan Kentijski, Viktorija Rimska
 Č 24 **BADNJAK**, Adam i Eva
P 25 BOŽIĆ – ROĐENJE ISUSOVO
 S 26 **Stjepan Prvomučnik**, Krunoslav
N 27 SVETA OBITELJ, Apostol Ivan
 P 28 Nevina dječica, Mladen, Nevenka
 U 29 Tomas Becket, David, Davor
 S 30 Sabin, Trpimir, Tihomir, Liberije
 Č 31 Silvestar, Silvije, Goran (Molitveni doček Nove godine)

TROKRATNO “NE” ŽIVOTU...

Prijevod fra Tomislav Pervan

U dvorani “Domus Galilaeae” neokatekumenskog puta u Jeruzalemu održao je ove godine bečki kardinal Christoph Schönborn pred europskim biskupima i zajednicom Puta znakovitu propovijed u kojoj se osvrnuo na minulih četrdeset godina obiteljskog života u Europi te dao dijagnozu i uzroke demografskog urušavanja europskog kontinenta, konačno odumiranje Europe u demografskom smislu. U propovijedi se ovako izrazio:

Mnoštvo se stvari i misli odvija u našim srcima i glavama na ovome mjestu, u ovim uskrsnim danima, danima Gospodnjeg uskrsnuća. Pred nama je i izvanredno čitanje iz Djela apostolskih o kome možemo satima promišljati jer je ono ujedno i jedan od najsnažnijih tekstova o misteriju Izraela koji proživljavamo ovih dana, upravo ovoga popodneva. Možda ću na kraju progovoriti koju i o tome, osim ako u međuvremenu ne zaspete od umora...

Muči me međutim i jedna druga stvar: Naime, ono što proživljavamo ovih dana i čega moramo biti svjedoci, upravo na ovome mjestu, gdje je Isus rekao svojim apostolima: “Vi ste svjedoci toga!” Čega smo to mi svjedoci? Što smo to pozvani svjedočiti u današnjoj Europi? Ono naime što su učenici doživjeli na svome putu kad su se povratili – a grčki izraz glasi *anastrofe*, doslovce: obraćenje. Oni su se u Emausu obratili i povratili natrag u Jeruzalem. Gospodina su Isusa ponovno prepoznali za lomljenja kruha. Što se to dogodilo na tome putu?

Htio bih vam reći jednu stvar koju nosim u srcu. Mislim da je ono što moram reći doista i riječ Duha Svetoga. Što je i gdje je krivnja Europe? Krivnja Europe, glavna krivnja Europe jest njezino “ne” životu. Prije nekoliko dana nekom sam austrijskom novinaru na televiziji na njegovo pitanje odgovorio: “Europa je kazala triput ‘ne’ svojoj vlastitoj budućnosti”. Prvi put se to dogodilo god. 1968., da-

kle, tomu je četrdeset godina, odbacivanjem enciklike *Humanae Vitae*. Drugi put god. 1975., kad su zakoni o pobačaju jednostavno preplavili Europu. A sada i treći put “ne” budućnosti i životu: Naime, upravo sam jučer čuo vijest iz Austrije kako je austrijska vlada dala svoj pristanak homoseksualnim brakovima. Dakle, sad i u Austriji treće “ne” životu. A to nije ponajprije pitanje morala, nego pitanje danosti, činjenica: Europa je u procesu umiranja budući da je izrekla svoje “ne” životu.

I imam još nešto u svome srcu što bih rekao: Upravo je ovo mjesto gdje nam je Isus

rekao kako smo primili oprost svojih grijeha. Naime, pritom mislim i na grijeh nas. Bijaše to grijeh i nas biskupa, pa makar nitko od nas nije bio biskup one kobne 1968. godine. Danas imamo u Njemačkoj na stotinu roditelja 64 djece i 44 unučadi: To će reći kako će se za jedan naraštaj njemačko pučanstvo – bez useljavanja – prepолоviti. Kazali smo “ne” enciklici *Humanae Vitae*. Bilo je iznimaka... Tako je berlinski kardinal Bensch napisao tekst, proročki. Ali je nestao, a pojavila se “Königsteinska izjava”, koja je paralizirala Katoličku Crkvu u Njemačkoj da rekne svoje jasno “da” životu.



Postojala je i jedna druga iznimka, naime u Krakowu: Skupina teologa pod vodstvom krakovskog nadbiskupa i kardinala, ljubljena pape Ivana Pavla II. napisala je "Memorandum" i poslala tekst papi Pavlu VI. Mislim da je to svjedočanstvo jednoga biskupa mučeničke, ušutkane Crkve, imalo veću težinu od svih stručnih mišljenja i ekspertiza koje je papa Pavao VI. dao izraditi na tu tematiku, te mu je to ulilo smjelu odvažnost donijeti odluku zbog koje je ostao u bolnoj osamljenosti. I u srcu sam siguran kako je upravo taj tekst iz Krakowa pomogao Pavlu VI. da se osmjeli napisati encikliku *Humanae Vitae*.

Zatim je u Španjolskoj živio u barakama jedan "luđak", s još jednom "luđakinjom", (misli se naime na utemeljitelje neokatekumenskog puta, Kika Arguella i Carmen Hernandez) koji su također imali odvažnosti reći "da" životu, "da" *Humanae Vitae*, koji su plivali protiv struje. A kako je snažna samo bila ta struja! Sjećam se njemačkog tjednika *Spiegela* u kome na naslovnici imamo Pavla VI. s pilulom u ruci i s "ne" na usnama. Do kraja ismijan! Međutim, od tih "luda" stvorena je jedna zbiljnost koju je nemoguće nijekati kao i zbiljnost demografskog urušavanja cijele Europe: Naime, mislim na obitelji Puta koji nam u ovakvoj Europi svjedoče kako je Pavao VI. bio u pravu: Život je veliki Božji dar, a "da" životu jest uvjet za stvarni život, uvjet za živu i živodajnu Europu.

A mi biskupi? Zabravili smo se iz straha iza vrata. Ne iz straha pred Židovima, nego pred tiskom, medijima, pa i iz straha zbog nerazumijevanja svojih vjernika. Nismo imali hrabrosti! U Austriji smo imali "Izjavu iz Mariatrosta", sličnu onoj njemačkoj izjavi. To je u Božjem narodu oslabilo smisao za život, to ih je obeshrabrilo otvoriti se životu. I kad je onda nadošao val pobačaja – Crkva bijaše oslabljena – budući da nije naučila školu odvažnosti i otpora, kakav primjerice bijaše u Krakowu, odvažnost i otpor kakav je jasno očitovao za svega svoga pontifikata Ivan Pavao II., naime, odvažnost izreći "DA" Bogu, "DA" Isusu, pa i pod cijenu prijezira. Bijasmo iza zabravljenih vrata – u strahu i iz straha. Pa mislim, makar tada ne bijasmo biskupi, ipak bismo morali danas okajati taj grijeh europskog episkopata koji nemaše odvažnosti svesrdno i svim snagama dati potporu Pavlu VI. Danas svi mi nosimo u svojim Crkvama i svojim biskupijama teret posljedica onoga grijeha.

"Braćo, znam da ste radili iz neznanja" – veli Petar Židovima, svojoj braći. "Radili ste iz neznanja". Da smo znali za posljedice onoga "ne" životu, nikada ne bismo kazali "ne" *Humanae Vitae*; da smo imali odvažnosti reći svojoj braći: "Imajte pouzdanja, vjerujte u život"! Ali nismo imali odvažnosti. "Znam da ste radili iz neznanja kao i vaši čelnici". "Ali Bog je tako ispunio ono što je kazao na usta svih proroka": Ova patnja za koju smo suodgovorni, ova patnja zbog "ne" životu. Svi dobro znamo iz ispovijedi kolika je bol u osoba koje su izvršile pobačaj, pa zatim potištenost te depresija u životu – a razlog je onaj "ne" životu. Suodgovorni smo za ovu tugu i žalost u Europi.

"Obratite se i promijenite svoj život", poručuje Petar Židovima, ne nama biskupima. On veli Židovima: "Obratite se i promijenite svoj život kako bi vam se oprostili grijesi i Gospodin vam udijelio vrijeme rashlade i odmora".

Kakvu to utjehu imamo mi za Europu? Reći ću vam svoje iskustvo kao biskup, kao bijedni grješnik. Vidim i promatram obitelji Puta, obitelji raznih zajednica duhovne obnove. Vidim osobe koje su na temelju kateheze, na temelju obraćenja imale odvažnosti reći "da" životu, ovdje i danas, zahvaljujući karizmi koju je dvoje "luđaka" dobilo i prihvatilo od Gospodina, sa svim svojim slabostima i darovima. Oni su prihvatili tu karizmu, odvažili su se nositi muke te karizme. I to kolike muke i patnje! Danas u Crkvi imamo povlasticu, dapače dar da imamo zajednice s obiteljima, s istinskim obiteljima, velikim obiteljima koje mnogi od vas i od nas poznaju, još od svoje mladosti, pa čak i u vlastitoj obitelji, sa šestero, desetero, dvanaestero djece. Pa to bijaše onodobno naravna stvar.

Danas se nalazimo u europskoj pustinji, ali ovdje vidimo zajednice s obiteljima. Vidim također i plodove. Gledam i naše sjemenište "Redemptoris Mater": Kad ne bismo imali to sjemenište, koliko bi siromaštvo vladalo u našim biskupijama zbog manjka zvanja?! Šaljite nam, molim vas, još više zvanja! Imamo ta zvanja ovdje, i vidim kako ih se prati. Ponizno i pošteno moram reći kako mi u svome biskupijskom sjemeništu ne uspijevamo, svim nastojanjima unatoč, ljudski gledano formirati svoje sjemeništare, obrazovati ih onako kako se formiraju u zajednicama Puta. Zašto? Jer ovdje imaju obitelji, jer imaju iskustvo onoga što očinstvo jest i znači.

A što je s nama danas... Dolazim iz obitelji rastavljenih roditelja. Moj je djed bio rastavljen, trojica moje braće su rastavljene. Pa poznajem stoga zbilju rastave braka. I gdje naučiti svećeničko očinstvo ako nema u obitelji očeva ni očinstva? A ovdje to sjemeništarcu uče! Oni rađaju i spasavaju zvanja....

Uvjeren sam kako je Gospodin darovao nama u Crkvi ovu karizmu. Nije to jedina karizma, ima ih mnoštvo. Ali ovo je karizma koja nam pokazuje kako bez obitelji, bez "da" životu nema budućnosti u Crkvi. Stoga bih htio zahvaliti obiteljima neokatekumenskog puta za njihovo svjedočanstvo, za odvažnost poći u misije. Jedna je obitelj iz Beča s devetero djece otišla u Carigrad u misije! Te nam obitelji očituju što je to uskrsnuće!

Braćo! Ne bih vas htio više zamarati. Ali bih htio na ovome mjestu zahvaliti papama Pavlu VI., Ivanu Pavlu II. i papi Benediktu zato što su učinili ono što je zadaća biskupa, kako to opisuje Pavao u 14. poglavlju Prve Korinćanima, kad je riječ o razlikovanju karizmi te su kazali: "Ovo je od Boga!" Ne znači to da su utemeljitelji sveti. Možda to postanu, jer sveti Toma Akvinski veli kako su karizme milosti besplatno darovane, za Crkvu i za izgradnju Crkve. Ne znače one automatski posvećenje nositelja karizme, ali je to poziv nositeljima karizme da se posvete. To je ponajprije dar Crkvi. I vidim kako je to ovdje istinski dar Crkvi!

I zaključno bih htio reći nekoliko riječi o stvarnosti i napetostima u biskupijama... Ja samo mogu jedno reći: Napetosti nema jedino u mrtvome tijelu. Samo u živome tijelu postoje napetosti... I napetosti su uvijek dio nužnoga obraćenja. I mi se biskupi moramo pitati: Nisu li te napetosti i za nas spasonosne jer nas drmaju i bude iz sna, jer nam dopuštaju da se i mi zapitamo: Što to Bog od nas hoće i traži?

Na ovome svetom mjestu molio bih da sam Gospodin i među nas stupi kroz zatvorena vrata te nam ulije odvažnosti, makar nam je za posljednjih četrdeset godina manjkalo odvažnosti reći "da" životu. Kazali smo, ali to moramo reći i s novom snagom. Da nam naime On oprosti manjak odvažnosti te nam podari snagu koju je dao apostolima kad ih je s ovoga mjesta odaslao u svijet! Braćo, hvala na strpljivosti!

INFORMATIVNI CENTAR
mir
MEĐUGORJE

OBILJEŽENA 15. OBLJETNICA INFORMATIVNOG CENTRA „MIR“ MEĐUGORJE

Utorak 25. studenog 2008. svečanom svetom Misom u župnoj crkvi svetog Jakova u Međugorju obilježena je 15. obljetnica Informativnog centra „Mir“ Međugorje.

Euharistijsko slavlje predslavio je fra Karlo Lovrić u suslavlju s fra Miljenkom Štekom, ravnateljem ICMM, fra Miljenkom Stojićem, bivšim ravnateljem ICMM te fratriba na službi i svećenicima na hodočašću u Međugorju.

Svetoj Misi nazočili su djelatnici, suradnici i podupiratelji ICMM. Poslije svete Mise okupili su se na domjenku na kojemu im se pridružio i fra Ivan Landeka, za čijega je župnikovanja bio utemeljen Informativni centar „Mir“ Međugorje. Župnik fra Petar Vlašić pozdravio je nazočne i zaželio im uspješan daljnji rad.

DOČEK NOVE GODINE U MEĐUGORJU - POZIV MLADIMA

Međugorska župna crkva postala je stjecište mladih ne samo tijekom Festivala mladih u kolovozu, nego i na dočeku Nove godine. Brojni mladi iz cijeloga svijeta novogodišnju noć žele provesti u molitvi, te s Isusom i Marijom ući u Novu godinu.

Molitvena noć počinje u 22 sata klanjanjem, za kojim slijedi polnoćka.

Budući da je prostor u crkvi postao pretijesan, i ove će godine biti organiziran vi-deoprijenos u dodatnim prostorijama.

PRIPADNICI ORUŽANIH SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE POSJETILI MEĐUGORJE

Postrojba IV. bojne logističke potpore iz Čapljine posjetila je Međugorje u utorak 11. studenog 2008. Pred župnom crkvom vojnike je pozdravio župnik fra Petar Vlašić te im uputio riječi ohrabrenja u njihovom zvanju. Govorio im je i o životu ove jedinstvene župe koju posjećuju

vjernici iz čitavoga svijeta, podijelio brošurice o svetištu kao i međugorski mjesečnik Glasnik mira.

Nakon posjeta Međugorju, pripadnici ove postrojbe posjetili su i pravoslavni manastir u Žitomislčićima te džamiju u Počitelju.



Snimila Lidija Paris

PRIPADNICI MALTEŠKOG REDA ZAVRŠILI OVOGODIŠNJU SLUŽBU U MEĐUGORJU

1. studenoga 2008. članovi Prve pomoći Maltežana iz Njemačke, domaće medicinsko osoblje i dragovoljci završili su svoju ovogodišnju službu u Međugorju. Maltežani već jedanaest godina u ljetnom razdoblju pružaju liječničku pomoć hodočasnicima. Ove su godine tijekom šest mjeseci službe imali više od 5000 pacijenata iz pedesetak zemalja. Malteški red poziva sve dragovoljce koji se žele uključiti u ovu službu da im se pravodobno jave.



Snimila Lidija Paris

PJEŠICE IZ POLJSKE U MEĐUGORJE



Snimila Lidija Paris

Gospođa Katarina Bednarczyk Sieminska (55) iz mjesta Kazimierz Dolny kod Lublina u Poljskoj u Međugorje je došla pješice. Putovala je 62 dana, a na put je pošla praznih ruku, uzdajući se u Božju providnost. Sa sobom je nosila samo križ, brevijar i zemljopisnu kartu. Molitvena nakana njezina hodočašća bila je mir u svijetu, pomirenje cijeloga čovječanstva koje je jedna jedinstvena Božja obitelj. Udana je, ali nema djece. Njezin suprug je umjetnik, slikar.

Evo njezinoga svjedočanstva:

Hodočastila sam pješice u Međugorje jer se ovdje ukazuje Kraljica i Majka Mira. Jasno je da je Marija posvuda, ali ovdje je to na poseban način. Ona nas želi pripremiti na susret s Isusom, s Bogom, s Bogom Ocem.

Živimo u teškomu razdoblju, i mislim da je vrijeme za pomirenje cijeloga čovje-

čanstva. Tu sam nakanu primila u molitvi. Svi smo mi Božja djeca. Mi ljudi moramo ići jedni prema drugima. Čovječanstvo je kao u porođajnim bolovima i toga moramo biti svjesni. Svi su ljudi, stoga nisam nosila ni kruha, ni vode, nego sam svjesno i namjerno željela biti ovisna o onima koje ću susresti, o njihovoj dobroti. Katkada su ljudi htjeli da za sljedeću dionicu poneseš vode ili kruha, ali nisam htjela to činiti. Lijepo je moliti, tražiti – ljudi su sretni kada mogu nešto dati. Onda ih osjećamo kao svoju obitelj. Bog djeluje po njima.

Katkada su me ljudi znali i odbiti, no i to je dobro iskustvo. Koliko puta Bog kuca na vrata našega srca, a mi ga odbijamo, ne primamo ga. Pokatkad treba kucati više puta. Isusa susrećemo i u beskućnicima, i u siromasima, a ako to ne prepoznamo, doista smo slijepi. Svi su ljudi naša obitelj, i oni bolesni, i oni koji su izgubi-

li razum. Katkada netko želi nešto ukrasti od nas. I to treba dopustiti. Ne zatvarajmo, nego otvorimo srce pa će ljudi biti manje agresivni.

Moramo spoznati da smo svi mi jedno, jedno tijelo. Koji put želimo biti bolji od drugih, ali Bog ne želi da budemo bolji od drugih. On jednostavno želi da budemo dobri. Biti dobar ne znači biti bolji od drugih. Trebamo Boga moliti za pomoć, ljude moliti za pomoć, i pomoć ćemo dobiti. Samo Bog može otvoriti srca. Mi sami sebe ne možemo promijeniti, samo Bog nas može promijeniti i zato moramo moliti jedni za druge.

Kod kuće nisam siromašna. Moj muž je slikar i dao mi je novac za put, ali sam taj novac ostavila u Poljskoj. Jednom smo zajedno hodočastili pješice u Rim, moj suprug, jedna prijateljica i ja, ali ovaj put sam osjetila da moram ići sama, točno onako kako me Bog nadahnjuje, potpuno praznih ruku, bez ikakve zaštite. Ako se želimo brinuti za sebe, onda se Bog ne mora brinuti za nas. Treba iskusiti kako se on brine za nas. Evo jednoga primjera: Budući da je jesen, krenula sam s kišnom kabanicom i prvih je deset dana padala kiša. Onda sam odlučila ostaviti tu potpuno mokru kišnu kabanicu, i zasjalo je sunce! Bog može učiniti da kiša pada svuda naokolo, ali ne onim putem kojim ti hodaš! To iskustvo me učinilo neizrecivo sretnom. Žao mi je svih onih koji ne vjeruju u Boga. Oni misle da moraju sve sami učiniti, i zato ne mogu naći mir.

Spavala sam po kućama, u župnim uređima. Išla sam preko Slovačke, Mađarske i Hrvatske, a onda preko Bosne, i kroz muslimanska sela. Razgovarala sam s njima. Govorila sam im da imamo istoga Oca. Oni su naša mlađa braća, rođeni nekoliko stoljeća poslije nas. U jednome mjestu u blizini Zenice išla sam u džamiju. Zamolila sam ih da mi nađu prenoćište. Dali su mi i jesti. Rekla sam im da idem u Međugorje. Kad sam polazila, mnogi su me pozdravljali i govorili neka uzmem ovo ili ono, ali ja sam išla praznih ruku. Bilo im je drago što idem u Međugorje, rekli su mi da oni žele mir, mir, samo mir.

Jednom davno hodočastila sam pješice u Czestohowu s 25 kilograma raznoraznih potrepština na leđima. Tada mi se činilo da sve to trebam... Sada sam uvidjela koliko je to bilo smiješno. Marija mi je rekla: ako želiš slijediti mojega Sina, ništa ti ne treba. On će se za tebe brinuti.

Osma obljetnica smrti fra Slavka Barbarića na poseban je način obilježena u Majčinu selu, ustanovi koju je utemeljio i do svoje smrti vodio.

Uoči obljetnice, u nedjelju 23. studenoga, djeca iz Majčinog sela izvela su prigodnu predstavu pod nazivom "Životopis fra Slavka Barbarića". U dvorani sv. Josipa okupio se veliki broj ljudi. Djeca su opisala život i djelovanje pok. fra Slavka te njegovo školovanje u inozemstvu i povratak u Međugorje, gdje je 1993. u Bijakovcima započeo gradnju Majčinog sela. Tekst je napisao fra Ante Marić, a predstavu je režirala s. Mirrela Kurevija. Na kraju večeri otvorena je i prigodna izložba slika i umjetničkih djela koje su izradili mališani.

Fra Svetozar Kraljević, ravnatelj Majčina sela, zahvalio je svima na dolasku i kazao kako svojim životom trebamo nasljedovati našega fra Slavka.

I. Zovko i D. Dugandžić

U MAJČINU SELU OBLJEŽENA OSMA OBLJETNICA SMRTI FRA SLAVKA BARBARIĆA



ŠESNAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA CENTARA MIRA, MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA

Šesnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 1. do 5. ožujka 2009. godine. Tema susreta je: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša“ (1 Sam 3,9).

Predavači su fra Petar Ljubičić, kapelan u župi Bukovica, fra Miro Šego, gvardijan franjevačkog samostana na Humcu i fra Ljubo Kurtović, odgojitelj bogoslova u Zagrebu. Fra Petar Ljubičić i fra Ljubo Kurtović bili su kapelani u Međugorju, a fra Miro Šego je rođen u Bijakovcima, župa Međugorje.

Molimo vas da što prije prijavite svoj dolazak. Prijaviti se možete na broj faksa: 00 387 36 651 999 ili putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena seminara je 60 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara (predavači, simultani prijevod i zajednički ručak posljednjeg dan). Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svatko osobno.



TIJEKOM DOŠAŠĆA - POLUSATNO KLANJANJE POSLIJE PUČKE SV. MISE

Tijekom došašća svake nedjelje poslije pučke sv. Mise u župnoj crkvi sv. Jakova izlaže se Presveto za polusatno klanjanje.

Otvorimo srca i pripravimo put Gospodinu!

BOŽIĆNA ISPOVIJED

Svake godine brojni domaći hodočasnici i svjernici iz okolnih župa dolaze na ispovijed u međugorsku župu. Zbog njihova velikog broja i velike zauzetosti svećenika koji ispovijedaju u svojim župama a dolaze na ispomoć u Međugorje, mnogi nažalost ili čekaju predugo ili ne dođu na red za ispovijed. Stoga vjernike molimo da se na vrijeme ispovjede i ne čekaju zadnje dane.

STATISTIKE ZA STUDENI 2008.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 58 000.

Broj svećenika koncelebriranih: 1327 (44 dnevno)



Snimila Lidija Paris

DEVETI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Deveti međunarodni seminar za bračne parove održao se u Međugorju od 5. do 8. studenog 2008. godine. Tema seminara bila je: „Problemi braka i obitelji i njihovo rješavanje“. Predavač na seminaru bio je prof. dr. Vlado Jukić, psihijatar, rođen 1951., oženjen, otac troje djece.

Na seminaru je sudjelovalo stotinu bračnih parova, među kojima i 38 grkokatoličkih te pravoslavnih svećenika sa suptugama.

Sudionici Seminara su uz prijepodneva i popodnevna predavanja sudjelovali i u večernjem molitvenom programu u crkvi (krunica, sveta Misa, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu i čašćenje Kristova križa). Jednoga su se jutro u molitvi Križnoga puta uspjeli na Križevac, drugoga su jutro molili krunicu na Brdu ukazanja.



Snimila Lidija Paris

BOŽIĆ I NOVA GODINA - PRIPRAVA I PROGRAM

Priprava za Božić: devetnica na Brdu ukazanja u 14, ispovijed u 17 sati.
Božićni koncert: 21. prosinca u 15 sati u župnoj crkvi. Pjevaju međugorski dječji zbor „Golubići mira“ pod ravnanjem sestre

Slavice Kožul i „Mali raspjevani Dubrovnik“ pod ravnanjem Đele Jusića.

Žive jaslice: na Badnjak između večernje svete Mise i Božićnog bdijenja, na blagdan Nevine dječice, te na Staru godinu, za jедnica „Cenacolo“ uprizoruje žive jaslice.

Doček Nove godine: vigilija počinje 31. prosinca u 22 sata klanjanjem pred Presvetim za kojim slijedi sveta Misa.

PIŠU NAM ČITATELJI

Poštovano uredništvo Glasnika mira!
Hvaljen Isus i Marija!

Evo sad da vam malo opišem svoj život i svoje hodočašće Kraljici Mira u Međugorje, iako hodočastim i u druga svetišta, na Trsat, u Mariju Bisticu, a ove godine prvi put i u Lurd, jer to su sve svetišta naše dobre zaštitnice i nebeske Majke.

I ove godine u Međugorje sam organizirao jedan autobus hodočasnika moje župe Pisarovinska Jamnica ali sam i sam hodočastio još dva puta. Bio sam na Križevcu i na Brdu ukazanja, a u Međugorje ću dolaziti sve dokle to uz Božju pomoć budem mogao.

U minulom nesretnom ratu sam stradao, kad sam kradomice, između neprijateljskih granatiranja na prvoj crti ratišta 5. ožujka 1992. došao s obitelji pobrati kukuruz koji je ostao neobran, jer smo zbog granatiranja morali izbjeći iz svoga sela pokraj rijeke Kupe.

Mene je bilo nekako sram ići na Caritas tražiti hranu jer je bilo dosta izbjeglica koji nisu uspjeli ništa uzeti, a mi smo uzeli krumpir koji smo ranije pobrali. Živjeli smo kod dobre obitelji u Kupincu i imali smo kod njih i hranu i sve potrebno.

Kad sam došao na svoju njivu, traktorom sam nagazio na protutenkovsku minu koja razara grdosiju od pedesetak tona. Traktor je prepolovljen, a njegovi dijelovi bili su razbacani i sedamdeset metara daleko. Samo dragi Bog zna kuda sam ja letio i padao i tako dobio mnoge prijelome. Ostao sam živ samo uz Božju pomoć. Do danas sam imao jedanaest operacija.

Sreća u nesreći jest što su se u blizini nalazili hrvatski branitelji i vojni liječnik dr. Josip Bilić koji mi je pružio prvu pomoć nakon što su me hrvatski vojnici izvadili iz minskoga polja.

Dok sam nakon eksplozije padao u nesvijest pomislio sam: "Majko Božja, moli se za mene, dragi Bože, ne daj da sad umrem, daj da učinim još neko dobro."

Iz nesvijesti sam se probudio kad su me u kolima hitne pomoći povezli u Zagreb i bio sam svjestan svega sve do primanja anestezije u bolnici. Liječnici su govorili da je čudo kako sam ostao živ – od takve mine ostaje živ jedan na tisuću, a ja vjerujem da sam tu doživio Božju milost kao i kod Kraljice Mira u Međugorju.

Premda sam šivan od glave do pete, hvala Bogu, još se krećem.

Neka vas sve čuva i zagovara pred svojim Sinom Isusom Kristom i dragim Bogom naša Kraljica Mira.

(Dio iz opširnog pisma)

Ivan Pokupčić,

V. Nazora 41, Pisarovina, Hrvatska

SVATKO TKO OVDJE DOĐE, OSJEĆA SE DOBRO

Fra Urbano Pittiglio, član Franjevačke provincije Pescare u Italiji, već četvrt stoljeća više puta godišnje hodočasti u Međugorje. Za to vrijeme naučio je i hrvatski toliko da bez poteškoća može komunicirati. Kaže da se jedan jezik najlakše nauči moleći na njemu. S fra Urbanom smo razgovarali koncem listopada, kad je u Međugorje doveo svoju posljednju ovogodišnju hodočasničku skupinu prije putovanja u Brazil.

Priradio Krešo Šego

Padre Urbano, molim Vas, predstavite se našim čitateljima.

Iz provincije sam Pescare. Prvi put sam u Međugorje došao 1983. U to vrijeme radio sam u Generalnoj kuriji Male braće u Rimu, gdje sam bio pomoćnik ekonoma. Hercegovina je bila česta tema razgovora među nama subraćom pa sam nazvao fra Slavka Barbarića i upitao ga mogu li doći u Međugorje, a on me je srdačno pozvao. Tako sam došao, ali skriveno, u civilnoj odjeći. Došao sam s hodočasnicima i to na pola dana, tako da smo se nakon ukazanja vratili. Kad sam prolazio kraj Vickine kuće, nitko nije znao da sam svećenik. Tada me je jedna osoba upitala želim li biti na ukazanju. Odgovorio sam – dobro, ako mogu, rado ću tu biti. Nakon ukazanja, trčeći preko polja, u posljednji trenutak stigao sam na autobus i vratio se u Italiju.

Dvije mogućnosti

Dojmovi nakon toga prvog boravka u Međugorju?

Iskustvo ukazanja bilo je veoma snažno. Došao sam vidjeti kako se ponašaju osobe, kako teče molitveni program, a mene je impresionirala ozbiljnost mjesta i posve normalan način na koji se odvijala molitva. Doživio sam tako jednostavnu i radosnu molitvu. Nakon povratka kući u meni se rodila želja vratiti se u Međugorje i produžiti svoje iskustvo. Osjećao sam veliku želju uči dublje u ove događaje. Tjedan dana poslije opet sam došao i ostao četiri dana. Nakon toga došao sam opet i ostao mjesec dana. Uvijek sam bio smješten u Bijakovićima, bilo mi je drago biti u blizini kuća vidjelaca.

Boraveći u Međugorju, družio sam se i s fratrima u župi. Stalno sam osjećao želju još više upoznati fenomen, još više otkriti. Moram reći da je cijelo to razdoblje bilo razdoblje znatiželje. A onda, na koncu toga jednomjesečnog boravka, počeo sam se pitati ne gubim li ja ovdje vrijeme. Slušajući Gospine poruke, razmišljao sam kako su sve to, zapravo, poruke Crkve, poruke evanđelja, stvari koje poznajem i ja ovdje gubim vrijeme.

Razmišljajući tako, postavio sam si pitanje: ovdje postoje dvije mogućnosti – ili je sve lažno, ili je sve istinito. Također sam zaključio da ne trebam promatrati druge, ono što drugi govore, već se zapitati jesam li ja u istini ili nisam. Otada sam prestao razmišljati o tome što govore drugi, jer sve što se ovdje događa nalazi se u okvirima crkvenog naučavanja. To je bio trenutak u kojemu sam se stavio u Gospine ruke.

Jesu li se dogodile neke promjene u Vašem životu, posebice svećeničkom?

Naravno, mijenjao sam se. Naglašavam da dolazim iz okruženja u kojemu smo puno radili s mladima. U tom okruženju bilo je puno aktivizma i sve ovo što sam našao u Međugorju – molitva, mir – nismo imali u svojoj praksi. Iskustvo u Međugorju bilo je otkriće onoga što svećenik u svome životu treba živjeti. Ovdje mi je bilo tako dobro, otkrio sam ono što sam, zapravo, trebao biti – otkrio sam svoj život.

Svjedočenja bez fanatizma

U Međugorje dolaze mnogi hodočasnici, a svi u svome mjestu imaju crkvu i mogućnost sakramentalnog života. Što ih ovamo privlači?



Snimila Vješnja Spajčić

Također sam zaključio da ne trebam promatrati druge, ono što drugi govore, već se zapitati jesam li ja u istini ili nisam. Otada sam prestao razmišljati o tome što govore drugi, jer sve što se ovdje događa nalazi se u okvirima crkvenog naučavanja. To je bio trenutak u kojemu sam se stavio u Gospine ruke.

Mislim da je to na prvom mjestu znatiželja, a kad se nađu ovdje, znatiželja ode na zadnje mjesto, izgubi se. Hodočasnici ovdje žele samo moliti. Mislim da je to zajedničko svim hodočasniciima koji dolaze u Međugorje. Svatko tko ovdje dođe, osjeća se dobro, osjeća se ispunjen mirom i satima i satima može moliti. Uvijek kažem, ako ovo mjesto nije istinito, onda će ono biti mjesto zahvalnosti.

Dolazite već četvrt stoljeća. Imate li predodžbu o tome koliko ste puta već bili u Međugorju i koliko ste hodočasnika vodili?

Obično vodim oko dvadeset, dvadeset pet hodočašća godišnje. Riječ je dakle o tisućama hodočasnika. Prvih godina sam i organizirao hodočašća, a danas sam samo duhovni pratitelj.

Kako Međugorje djeluje na ljude koji u nj dolaze?

Promjene na ljudima zbilja su radikalne. Svi oni se normalno vraćaju na svoj posao, u obitelj i sredinu, ali svi nose znak Međugorja. Više sam puta susreo hodočasnike i pitao ih kako to da ih više ne vidim u Međugorju, a oni mi odgovaraju kako u svome mjestu imaju Međugorje – poste dva puta tjedno; pokazuju mi kronicu koju sam im nekoć darovao i vidim da je izlizana, često korištena. Ti ljudi ne pokazuju nikakav fanatizam, samo su dobro odredili jednu stranu svoga života. Takva sam svjedočenja doživljavao na početku, a doživljavaam ih i danas, što samo po sebi govori o utjecaju Međugorja.

Što nalazite u porukama Kraljice Mira?

U porukama vidim majčinski odnos. Poruka nije intelektualni govor, već jednostavna majčinska riječ koja upozorava. Iz iskustva govoreći, mogu kazati da svi hodočasnici ne traže Gospinu mjesečnu poruku, ali pouku izvlače iz glavnih Gospinih poruka. To su molitva, post, obraćanje, ispovijed i na temelju njih mnogi redovito idu u crkvu, mole više, poste dva puta tjedno...

Padre Urbano, mnogi koji poriču Međugorje jedan od argumenata za svoje tvrdnje nalaze u dugotrajnosti ukazanja. Nalazite li Vi u tome nešto kontradiktorno?

U tome ne vidim ništa sporno. Riječ je o nadnaravnom događaju i da je trajao kratko mogli bismo reći da se djeci sve pričinilo, da je riječ o nekoj njihovoj viziji. S obzirom

da ovo traje toliko dugo, znači da je to Gospodinov projekt u kojemu se nalaze vidio-ci, tako da mogu kazati: Ukazanja su vjerodostojnija što dulje traju, jer da su kratko trajala, pitali bismo se jesu li istinita ili su plod mašte.

Od doline Neretve do - Brazila

Kao duhovni pratitelj hodočasnika postali ste zagovornik i prijatelj Međugorja, a u ratu i poraću organizirali ste prikupljanje pomoći za ove krajeve.

Do 1999. pomagali smo brojnim obiteljima u ovim krajevima, poglavito u dolini Neretve – u Višićima, Stocu, Čapljini, Jasenici... Bila je to pomoć od osnovnih životnih namirnica i lijekova do obnove kuća i gospodarstava. Kad smo osjetili da su se ovi ljudi integrirali u društvo, pomoć smo nastavili prikupljati za najsiromašnije u Brazilu.

Radeći s hodočasniciima, počeli ste objavljivati knjige s međugorskom tematikom, organizirati susrete vodiča koji hodočasnike vode u Međugorje?

Već na početku svoga rada za Međugorje organizirao sam te susrete, a svaki put sam pozivao i svećenika iz Međugorja. Najčešće je među nas dolazio fra Slavko Barbarić. Također sam pokrenuo i posebna hodočašća za bračne parove, a na njihove susrete dolazio je fra Ivan Bradvica. Također, na talijanskom izdajemo list Marija Kraljica Mira, koji niz godina izdaje Gebetsaktion iz Beča. Suradivao sam i u objavljivanju svih fra Slavkovih knjiga na talijanskom jeziku.

Kako ste počeli pomagati potrebnima u Brazilu?

Za boravka u Brazilu, u jednom mjestu u državi Baia, posjetio sam školu koju su pohađala samo djeca čiji su roditelji mogli plaćati školarinu. Tada sam pozvao djecu s ulice i upisao ih u školu uz pomoć sredstava koja osigurava Božja providnost. U početku sam uzeo stotinu djece s ulice i omogućio im odjeću, obuću, dva obroka dnevno, knjige i pribor te da redovito pohađaju školu. Sada pet stotina djece pohađa školu i omogućena su im tri obroka dnevno. Već smo zaposlili i dvadeset pet mladih, a velik broj djece već završava diplomatske radove. U istom smo mjestu organizirali tečajeve za odrasle, koji postaju vodoinstalateri, mehaničari, kuhari... To je pothvat kojim mijenjamo cijelo mjesto. Ne trebam ni isticati da time pomažemo i ponosu tih ljudi.

Koliko u tome pomažu prijatelji Međugorja?

Većina onih koji pomažu upravo su prijatelji Međugorja. Nakon hodočašća u Međugorje mnogi mi dolaze samoinicijativno i postaju dobročinitelji. Mnogi postaju dobročinitelji usvajanjem na daljinu, tako smo nazvali ova kumstva.

Uskoro idete u Brazil?

Da, 3. studenog i ostat ću dva mjeseca. Prosinac je veoma značajan, jer tada završava školska godina a mi imamo pripremu za prvu pričest, krizmu i vjenčanja. Nama su Božić i Nova godina u Brazilu izuzetno značajni i radosni.

Jesu li djeca i mladi u Brazilu informirani o Međugorju?

Naravno, svi znaju da je škola i sve što u tom mjestu činimo Gospino djelo te da ih pomažu prijatelji Međugorja. U centru se nalazi i dva metra visok kip Gospe Međugorske. Mnogi se interesiraju o onom što se događa u Međugorju pa smo im već dostavili mnogo knjiga iz kojih mogu naučiti, a sa svećenikom Fry Georgom naše novine prevodimo i objavljujemo na portugalskom, za brazilске čitatelje. Naklada lista svakim je brojem sve veća i veća.

Padre Urbano, što Međugorje govori današnjem svijetu?

Poruka iz Međugorja može promijeniti stanje nabolje u obitelji, u zajednici i u samoj Crkvi. To ne govorim što je to moja ideja, već svi koje susrećem nose tu novost. Međugorje je velika snaga i velika šansa da se promijeni čovjek, da se promijeni čovječanstvo. Svi trebamo raditi na tome da poruka bude jasna, da plodovi žive, zapravo – da bude kao vatra.

S tim u svezi, što biste preporučili nama koji živimo u Međugorju?

Zadržite početni žar kojim ste prihvatili Gospu i njezine poruke. Vidim da se mnogi okreću isključivo materijalnim dobrima. Obranite se koliko god možete od onih koji ne žive Međugorje.

Zahvaljujem Vam na razgovoru i, za kraj, je li Vam ikad bilo žao što ste toliko vremena potrošili na ovo mjesto?

Ne, ne, nikad nisam požalio. Naprotiv, svi se još više moramo potruditi u življenju Gospinih poruka.

(Preveo Ivo Šego)

NE BOJ SE, JERUZALEME!

fra Iko Skoko

U Starom zavjetu ima knjiga Tužaljki (Lamentacija). Nekad se ova knjiga pripisivala proroku Jeremiji, zato je u Bibliji stavljena iza njegove knjige. No suvremeni bibličari pripisuju je nepoznatom piscu koji je ostao živjeti u Judeji nakon propasti Jeruzalema 587. prije Krista. Knjiga sadrži pet elegija koje govore o propasti Jeruzalema, danas svetoga grada Židovima, kršćanima i muslimanima. Arheološki nalazi potvrđuju da je Jeruzalem (nekad kanaanski grad Urušalim) bio naseljen već u četvrtom tisućljeću prije Krista. Čak se i spominje u tekstovima iz 1900. pr. Krista. Jeruzalem postaje značajnim za vrijeme kralja Davida (1010. – 970. pr. Krista) jer postaje političkom prijestolnicom Božjeg naroda. Oko 1000. godine prije Krista David ga je osvojio od Jebusejaca. Naziva se i Davidovim gradom.

Među Izraelcima posebno postaje bitan i kao religiozna prijestolnica kad je u njega unesen Kovčeg saveza i postavljen u novoizgrađeni Šator. Svakako, Jeruzalem ima prvorazrednu ulogu u narodu nakon što je Salomon (970. – 931. pr. Krista) izgradio velebni hram, koji se smatrao Božjom kućom usred Božjeg naroda. Babilonci su pod vodstvom kralja Nabukodonozora savrnili Jeruzalem i u njemu Salomonov hram (ili prvi hram) tijekom lipnja ili srpnja 587. godine prije Krista.

Tužaljke iznose stanje u Jeruzalemu i među ostatcima naroda nakon razaranja. Grad je ostao bez naroda, pust, porušen, bez Svetišta, bez svetkovina, bez prijatelja, bez vođa, bez branitelja, bez mladosti. Ulice su ispunjene prijezirom. Oni koji su ostali u njemu, svoje blago daju za komadić kruha kako bi preživjeli. Osvajajući su postali njegovim gospodarima, sve njegovo blago su prisvojili. Likuju nad srušenim i opustošenim gradom. Srce Jeruzalema, Sion, ostao je bez slavlja svetkovina i slavlja subote.

Oni koji su preživjeli, krivicu vide u grijesima i okretanju leđa Bogu i njegovim porukama. Drže da su krivi i lažni proroci koji nisu pozivali na obraćanje i koji nisu pokazivali na krivnju naroda. Nevolja je bila takva da su se držali sretnima oni koji su pogubljeni mačem. Mnogi su umirali od gladi, posebice djeca. Čak su morali plaćati i vodu koju su pili. Ostatak naroda obraća se Bogu, pun nade, molbom da ih ne zaboravi zauvijek, da se vrati među njih, a oni će se obratiti. Njihova molitva doprla je da Gospodina, koji poručuje: Ne boj se! (Tuž 3,57).

Čitanje i promišljanje nad tekstem Tužaljki oživljuje u nama jedan poseban osjećaj koji nas poziva da promislimo o svojim grijesima i svojoj odgovornosti za življenje u svome gradu ili mjestu.

BOSONOZI HODOČASNIK

Isusova poruka, i Gospina poruka, uvijek ciljaju na osobnu adresu, na ime i prezime svakoga od nas. Poruke nisu upućene drugomu, onomu pokraj nas, već upravo tebi i meni.

fra Mario Knezović

Međugorje je mjesto gdje se čuju neobične priče iz života pojedinaца, ali ponekad i skupina ljudi. To je mjesto – svjedoče te životne priče – plodno tlo za istinu o našem životnom jučer, sada i onome sutra. Gospina nazočnost, njezina majčinska otvorenost i strpljivost, ljudima pruža povjerenje i sigurnost da mogu iskoračiti iz svoje skrivene stvarnosti i suočiti se s istinom, ma kakva ona bila. U jednome od svojih čistih dolazaka u Međugorje, tako, susrećem bosonogoga mlađeg čovjeka na putu prema crkvi. Pitam ga: “Zašto ste bos?” a on mi odgovara: “Išao sam na Križevac i hodočastio s molitvom da iznova zavolim i prihvatim svoju suprugu!” Tako mi reče i nastavi svoj put prema crkvi.

Odgovor tog hodočasnika očito govori kako je shvatio Isusa, kako razumije što Gospa hoće od nas. On ne hodočasti i ne moli da se drugi mijenjaju i njega prihvaćaju, nego se sam želi mijenjati. On je posvema prihvatio temeljni Isusov poziv za obraćanjem. Upravo Gospa u svojim porukama tako često govori o tome. Gospin poziv na obraćanje zapravo je samo podsjećanje na ono što nam je Isus poručio i što očekuje od nas. Naš suvremenik, duhovni mislilac Gregory Mayers piše: “Čovjek se ne će riješiti noćne more dok se ne probudi”. Tim riječima pisac nam kani poručiti kako se trebamo trgnuti, probuditi i načiniti zaokret. Često nam se, govoreći u kon-

tekstu te izreke, dogodi da čekamo – kao da će netko drugi nešto učiniti umjesto nas. No znamo kako je Isus želio da mi – znači ti, ja – nešto činimo; mi moramo pristati uz njega. Isusova poruka, i Gospina poruka, uvijek ciljaju na osobnu adresu, na ime i prezime svakoga od nas. Poruke nisu upućene drugomu, onomu pokraj nas, već upravo tebi i meni.

Nalazimo se u vremenu u kojem smo posebno pozvani na probuđenost svoje vjere, na hod do betlehemske jaslje. Isus nam svima više da budemo budni i da u svako doba molimo. Samo probuđeni vjerom možemo biti sposobni na promjenu i obraćanje i možemo se riješiti “noćne more”. Crkva je u tom smislu ponudila vrijeme adventa pogodnim razdobljem u kojemu možemo pospremiti stvari u svome osobnom hramu – kako bi Isus mogao biti glavni stanovnik naše nutrine. Advent je i vrijeme odluka, obećanja i novih pothvata. No neka ta obećanja budu savez s Bogom. U svoja obećanja stavimo odluku da se mi, poput onoga hodočasnika s početka priče, mijenjamo i iznova pokušavamo svakoga zavoljeti i prihvatiti. Neka nježnost i malenost novorođenoga Isusa, kojega iščekujemo, obuzme naše biće, neka osvoji i ispuni naše srce. Probuđeni vjerom, odlučni se riješiti noćne more i očaja, spremni izuti obuću na nogama i zakoračiti u prostor odricanja i obraćanja, čekajmo novorođenoga Kralja koji je jedini cilj svakoga Gospina hodočasnika.



Snimio Tvrtko Bojčić

POKLON PASTIRA I HVALOPOJ PASTIRIMA

fra Tomislav Pervan



U vjerničkoj svijesti za slavlja Božića mnogima središnje mjesto zauzima božićna polnoćka. Nisu je mogle iskorijeniti, spriječiti ili onemogućiti ni komunističke bezbožne vlasti, ni vremenske (ne)pogode, ni bilo kakva druga nazovislavlja. Ona je nešto kao sastavnica Božića: u ponoć se Bog rodi – nebo zemlju pohodi – kak' u podne svjetlo bi – svetom Djevom Marijom. Potom slijedi dnevna 'pučka' sveta Misa. Tko na njoj nije bio, nije smatran vjernikom ni katolikom. Pa ipak, jedna je božićna Misa pala pomalo u zaborav, a to je ona zornica, ona koja se slavila jutrom. Misa, služba betlehemske pastira...

Ne smijemo smetnuti jedno s uma. Od Isusova rođenja prema Betlehemu zapućiše se i zapućuju nepregledne rijeke vjernika, svih slojeva, staleža i uzrasta, svih mogućih profila, od siromaha do kraljeva, od prinčeva do prosjaka. U nepresušnoj i neprebrojivoj rijeci hodočasnika, bogopoklonika i bogotražitelja, apostola i svetaca, mučenika i biskupa, priznavatelja i učitelja, tolikih vjernika – sav taj tisućljetni mimohod predvode nitko drugi nego pastiri! Obični, uprljani, odrpani, onodobno najniži sloj društva u Izraelu. Dakle, niži od najnižih... Oni bijahu prvi, pretekoše sve ostale, i pokloniše se Isusu.

Jedna spisateljica stavlja u usta sv. Jeleni Križarici, majci cara Konstantina, riječi koje upućuje kraljevima s Istoka: *Svi ste vi došli prekasno. I ja sam došla prekasno. Svi ste vi došli nakon pastira...* Mesija se rodio, neprepoznat. Anđeli su navijestili Radosnu vijest – Evanđelje. Dijete je u jaslama. *Slava Bogu na visinama – mir na zemlji ljudima – njegovim miljenicima...* Anđeoski je pjev zamuknuo. Ponovno se spustila tišina nad Betlehemom. Zemlja je spavala kao da se ništa nije dogodilo. Samo na jednom mjestu nemir, vrpoljenje, naime kod pastira na Pastirskom polju u Betlehemu.

Samo ondje vlada sveti nemir. Nemir koji će potom mnoge spopasti, radoznalost koja ih više ne će ostaviti na miru. *Zaputimo se do Betlehema da vidimo događaj, čudo koje se zbililo, što nam je Gospodin objavio...* Taj nemir na jedinome mjestu u svijetu u noći rađanja Sina Božjega, došao je izravno iz Božje riječi i poruke. Sjaj Njegove blizine pogodio je pastirska srca koja se otvoriše. Na riječi i viđenje anđela oni se silno prestrašiše (prisjetimo se u Starom zavjetu, ako bi netko imao viđenje, redovito je značilo da slijedi skoro smrt!/?...).

Anđeo ih nije izravno pozvao, nego samo navijestio: *Danas vam se rodio Spa-*

sitelj svijeta, Krist Gospodin, u Davidovu gradu! I opisao znak, Dijete, Majku, jaslje, životinje... Ali su znali: To se nas tiče. Bog čini svoje, Bog je učinio svoje, i mi moramo učiniti sa svoje strane svoje! I makar je poodmakla noć, nisu pozaspali, nego su se zaputili. Nešto ih je iznutra sililo potražiti to neviđeno čudo. I tako su pastiri postali pročelje, ne začelje (!) svega onoga mnoštva koje se odonda zapućuje i slijeva prema Djetetu i Majci!

I međusobno rekoše: *Zaputimo se u Betlehem i vidimo taj događaj s kojim nas upozna Gospodin! Vjera ne dopušta oklijevanje, dugo čekanje, (is)prazne raspre. Ona se zapućuje da vidi, da se osvjedoči, da se pokloni. I njima je sve to zvučalo pomalo nevjerovatno, i oni su se vjerovatno pitali, zar je upravo nas zapala ta čast i milost. Kakva je to idila, dijete, jaslje, špilja? Bog kao dijete? Je li to uopće (o)zbiljno? Ali nisu dugo oklijevali. Požuriše prema Betlehemu, pronađoše Dijete i Majku. Tako biva svakomu tko srcem Gospodina traži.*

Nakon doživljena prizora njima se otvaraju usta. Vjera govori, svjedoči, ne ostaje privatna stvar. Dijete im je otvorilo usta za navještaj. Jasno, ništa ondje ne bijaše božansko prema ljudskim kategorijama poimanja i mišljenja. Sve obično. Ali su iznutra i izvana ispunjeni Slavom Gospodnjom, promatraju očima vjere, netremice, ono "što oko nije vidjelo, uho nije čulo, što u čovjekovo srce nije prodrlo, to je Bog pripratio onima koji ga ljube...". I započinjaju govoriti o onome što im bijaše kazano o tome Djetetu. Prvi navjestitelji, prvi evangelizatori, upravo pastiri, maleni, najniži sloj. Dijete im je otvorilo usta tako da su se svi divili što su im pastiri pripovijedali.

Oni nisu više isti, a ni svijet nije više isti, kakav bijaše prije nekoliko trenutaka. Bog je s njima, s nama, "Emanuel". Izrecimo i mi svoju hvalu i pohvalu, svoju zahvalnost pastirima. A s njima i Djetetu s Majkom! Budimo kao i oni pozorni na Radosnu vijest. Požurimo zajedno s njima do Betlehema. Poklonimo se ondje Djetetu! Otvorimo i mi svoja začuđena usta pred Čudom! I zahvaljujmo zajedno s njima u sve dane Bogu što nam je *danas* zasjala svjetlost, radost, dok jednom svakomu od nas „Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima našim“, kako poručuje apostol Petar.

U svojim porukama Gospa nas je nekoliko puta pozvala na klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Nije nas pozvala na „pobožnost klanjanja“, nego na ljubav, na prijateljstvo, na jedinstvo s Isusom i na radost.

Što je klanjanje i kako se klanjati?

Što je klanjanje i kako se klanjati? Komu se obraćamo za vrijeme klanjanja? Je li to vrijeme intelektualnog razmatranja i meditacije? Treba li klanjanje biti ispit savjesti ili vrijeme u kojem se optužujemo za svoje grijehе i propuste? Je li klanjanje vrijeme u kojem pričamo o sebi, o svojim željama i planovima, o svojim brigama i problemima? Je li to vrijeme kad Isusu prikazujemo molitvene nakane svojih milih i dragih i vrijeme u kojem ga molimo za pomoć? Sve to može biti uključeno u klanjanje, ali ako ostanemo na tome, vrtjet ćemo se oko samih sebe...

KLANJANJE

Lidija Paris

Biblija kaže da je Božji narod „ukruto vratove“ (Nehemija 9,16). Imamo neku čudnu potrebu zaštititi se od Božjega utjecaja – između Boga i sebe povući zavjesu – prepriječiti mu put do svojega srca... Ima u nama neki otpor tomu da padnemo na koljena, da se klanjamo, da se praznih ruku bez zadržke izložimo Gospodinu...

U središtu klanjanja je Bog, a ne molitelj

U središtu klanjanja je Bog, a ne molitelj. Klanjanje je unutarnji stav cijeloga bića: strahopoštovanje pred Božjom veličinom, divljenje Božjim djelima, čežnja za upoznavanjem Boga i za prijateljstvom s njime... Moje mi srce govori: „Traži lice njegovo!“ Da, lice tvoje, o Jahve, ja tražim (Psalam 27,8).

U Starom zavjetu Jahve kaže Mojsiju: „Moga lica ne možeš vidjeti, jer ne može čovjek mene vidjeti i na životu ostati“ (Knjiga Izlaska 33,18-23). Mojsije zaklanja lice (Knjiga Izlaska 3,6), Ilija zakriva lice plaštem (1. Knjiga o kraljevima 19,13), Ezekijel pada ničice (Ezekijel 1,28)... U Novom zavjetu Bog nam postaje posve blizak, u Isusu nam otkriva svoje lice, ali ostaje Bog pred kojim mudraci padaju ničice: klanjaju se bespomoćnom djetetu u jaslama (Matej 2,11). Pavao se ruši na zemlju kad ga pred vratima Damaska obasja svjetlost Uskrsloga Krista (Djela apostolska 9,2)...

Pobožnost može ostati izvanjska. Ljubav ne.

Gospa nas je pozvala da provodimo što više vremena u molitvi i klanjanju Isusu da nas on mijenja (25. ožujka 2008.). I tako, mudraci padaju ničice (Matej 2,11) i nakon toga se vraćaju kući drugim putem od onoga kojim su kanili ići. Pavao se ruši na zemlju... (Djela apostolska 9,2) i nakon susreta s Isusom njegov se život stubokom mijenja.

Gospa je rekla neka se klanjamo neprestano (15. ožujka 1984.). To ne znači da neprestano moramo boraviti pred Presvetim, nego neprestano srcem žudjeti za Bogom. Gospa nas je pozvala da se zaljubimo u Presveti oltarski sakrament (25. rujna 1995.). Pobožnost može ostati izvanjska. Ljubav ne. Ljubav zahvaća cijelo biće. Nekoga koga poznajemo tek površno možemo ne voljeti. Nekoga koga doista poznajemo ne možemo ne voljeti.

Po klanjanju postajemo veći

Bog je čovjeka učinio velikim, tek za malo manjim od anđela, kaže Biblija (Hebrejima 2,7; Psalam 8,6). U svojem srcu čovjek nosi čežnju za većim od sebe. Ima potrebu pasti na koljena, priznati većega i jačega od sebe, i ako se ne bude klanjao Bogu i njemu davao slavu, klanjat će se samomu sebi ili nekom drugom čovjeku, ili pak nečemu što je sam stvorio... klanjat će se idolima koji su manji od njega i time će umanjivati samoga sebe. Upravo zato – da bi nas zaštitio od te opasnosti – Isus ponavlja ono što je već rekao prorok Baruh: „Gospodinu, Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi!“ (Matej 4,10; Baruh 6,5).



Snimila Lidija Paris

ŽIVOTNA PRIČA S POUKOM ZA SVAKI DAN

U Međugorju je od 21. do 26. listopada na svom 25. hodočašću bio Hein Heinz iz Austrije. Donosimo njegovu potresnu životnu priču.

Priredila Ivana Miletić

U Međugorje sam došao prvi put prije 10 godina i u njemu osjetio mir i nadu. Tada sam odlučio u ovo sveto mjesto dolaziti kad god budem mogao – u molitvi napuniti baterije života, da mogu podnijeti sve ono što život nosi. I bilo je tako, sve do onoga kobnog dana koji je otprilike izgledao ovako...

Pilot i ja u malom zrakoplovu na putu za Međugorje. Iz neutvrđenog razloga, zrakoplov počinje gorjeti. Nedugo potom pada. Posljednjim atomima snage i s jednom rukom u plamenu, pilota iznosim iz zrakoplova. Nekoliko sekunda poslije,

ono što je od zrakoplova ostalo pretvorilo se u plamen. Stojim i gledam kako gori. Osjećam miris benzina na odjeći.

Gorim. Jedino što mogu učiniti jest čekati da vatra učini svoje. I bi tako... Gledao sam ruku kako gori, vidio sam vlastite kosti i pomislio: Bože, zašto, zašto baš meni?! Kao medicinski asistent s 30-godišnjim iskustvom, procjenjujem – u teškoj sam situaciji.

Pomoć stiže nedugo iza toga. Prevoze nas u bolnicu u Split. Hrvatski liječnici ne pristaju odmah me prebaciti u kliniku za opekline u Beč, jer za mene nema

nade, ne ću preživjeti. Ipak, medicinskim zrakoplovom stižem u Beč, gdje me čeka majka sva u suzama. Rečeno joj je da ne ću preživjeti. Iz kome se budim nakon 30 dana. Ponovno grozan prizor. Nemam desne noge, nemam prstiju, 85 posto kože je izgorjelo. Presađena mi je umjetna koža. Nosim posebno odijelo. Koračam s jednom umjetnom nogom. Više puta su mi rekli da ću umrijeti. Nitko nije vjerovao da ću preživjeti tako teške opekline. Čak me šef klinike za opekline pitao može li snimiti film o meni, jer je čudo da sam ovo preživio.

A evo, ja Hein Heinz iz Nussbacha, živ sam i po 25. put sam u Međugorju!

Svima vama kojima je teško i ne znate kako dalje poručujem – treba vjerovati u bolje sutra. Vjerujemo da postoji razlog našeg postojanja. Svima vama koji ste ostali bez vjere u bolje sutra ili je niste ni imali, baš vama Međugorje pruža svoje „ruke“ i kazuje da postoji jer – *Život je prilika, iskusi je. Život je bogatstvo, čuvaj ga. Život je tuga, nadiđi je. Život je borba, prihvati je. Život je život, brani ga!* – uči nas blažena Majka Terezija.



GOSPINO UKAZANJE U KNOCKU

U 19. stoljeću katolička Irska proživljava velike nevolje, a ništa bolje nije bilo ni u ranijim stoljećima pod engleskim jarmom. Vjerska progona započela su u vrijeme kralja Henrika VIII. On je 1526. irski katolički parlament prisilio da prihvati kraljevsku prevlast u vjerskim stvarima. Kako u Engleskoj tako i u Irskoj namješten je protestantski kler koji je prisvojio sve katedrale i župne crkve. Oduzeta im je i zemlja, osim u najsiriomašnjim dijelovima na zapadnom kraju zemlje. Otada irski katolički zanos postaje simbolom nacionalnoga i kulturnog otpora engleskom zulumu.

Priradio fra Karlo Lovrić

Kazneni zakoni protiv katolika bili su abolicirani (dokinuti) 1828., no s ekonomskoga i socijalnog stajališta, stvari se nisu nimalo izmijenile. Bila je, doduše, dopuštena određena politička aktivnost i katolički irski vođe iz ovoga razdoblja gajili su marijansku pobožnost.

Godina 1845. i tri sljedeće godine bile su kobne za Irsku. Krumpir – glavni gospodarski proizvod – napala je otrovna gljivica tako da je tih godina urod bio prepolovljen. Ista nevolja snašla je Irsku i 1879. kao i tri prethodne godine. Nastu-

pila je glad u cijeloj zemlji – u literaturi nazvana godine Velike gladi. Ipak, nebo je poslalo zraku nade irskim katolicima, koji su toliko trpjeli u tri posljednja stoljeća.

Ukazanje

U takvu društvenom i gospodarskom ozračju, dana 21. kolovoza 1879., pokraj crkvice u selu Knocku, u grofoviji Mayo – zapadna Irska – ukazala se Blažena Djeвица Marija. Kako se to dogodilo, opisuje David M. Lindsey u knjizi „The Woman and the Dragon: Apparitions of Mary“:

Bila je olujna noć. Dok je Margareta Beirne zatvarala crkvu opazila je jako svjetlo koje je dopiralo s južne strane zgrade. U prvi mah joj se učinilo da vidi kipove Gospe, sv. Josipa i sv. Ivana (evanđelista) blizu novoga oltara na kojem su se nalazili janje i križ. Margareta tomu nije pridavala previše pozornosti, jer je crkvicu godinu dana ranije za jednoga nevremena izgubila svoja dva kipa, za koje je pomislila da su upravo ova dva koje je ugledala bili zamjena za nestale. Primijetila ih je i kućna pomoćnica arcidakona Cavangha, Mary McLoughlin, ali kao i Margareta



Ivan Pavao II. u Knock je došao osobno kao hodočasnik 30. rujna 1979. Slavio je svetu Misu, klečao pred zidom Ukazanja i obratio se bolesnicima i njihovoj pratnji. Tom je prigodom crkvi u Knocku darovao svijeću i zlatnu ružu.

pomislila je da je riječ o novim kipovima koje je svećenik nabavio u Dublinu i ostavio vani, na kiši.

Kasnije je Mary McLoughlin otišla od crkve i pošla u kuću Margarete Beirne. Kad se Mary htjela vratiti svojoj kući, ponudi joj se Mary Beirne, starija Margareta sestra, da je otprati kući. Uputiše se po kiši i, prolazeći blizu crkve, primijetiše da su kipovi još uvijek tamo. Tada Mary Beirne, radoznalija od druge, odluči pogledati kipove. Čim se približila skočila je od ushićenja: 'Nisu kipovi. Miču se. To je Gospal!'

Mary Beirne odmah je otrčala kući i pozvala majku i brata, koji su požurili vidjeti ukazanje. Vijest o ukazanju brzo se proširila. Svjedoci ukazanja te noći bile su barem 22 osobe.

Evo kako se očitovao ukazanje: Cijeli stražnji zid crkve bio je obasjan jakim svjetlom koje se vidjelo izdaleka, kako je posvjedočio i jedan seljak (Patrick Walsh). Likovi su bili otprilike pola metra od zemlje.

Oltar s janjetom i križ bili su okruženi anđelima koji su lebdjeli iznad njih. Marija, najveća od likova, nosila je ogrtač i jednu bijelu vrpcu te dugački veo na glavi koji je sezao do nogu. Na velom pokrivenoj glavi imala je zlatnu krunu. Između krune i ruba vela stajala je **zlatna ruža**.

Marija je ruke držala podignute u visini ramena, a njezin pogled, zadubljen u molitvi, bio je okrenut prema nebu. Sv. Josip se nalazio Mariji s desne strane. Glava mu je bila nagnuta naprijed, a ruke sklopljene u molitvi. Sv. Ivan Evanđelist imao je biskupsku kapu (mitru) i bio je Mariji s lijeve strane; desna mu je ruka bila podignuta, a u lijevoj je držao, čini se, Bibliju.

Tri lika su stajala nekoliko koraka od crkvenoga zida, u šutnji. Premda su bili na kiši i olujnom vjetru, zemlja pod likovima kao i stražnji zid crkve bili su potpuno suhi.

Jedan od vidjelaca, Patrick Hill, približio se likovima želeći ih dotaknuti. Kad je pružio ruku, likovi su uzmakli. Patrick je kasnije posvjedočio vlastima da su to bile prave osobe, u tri dimenzije, a ne nekakva projekcija na zidu. Mogao je razlikovati oči, boju kose, izgled kože, svaku posebnost. I krila anđela su se micala. Knjiga u ruci sv. Ivana Evanđelista bila je otvorena i Patrick je mogao nazreti što je u njoj pisalo.

MOLITVA GOSPI OD KNOCKA

Gospo od Knocka, Kraljice Irske, Ti si vratila nadu narodu u vremenima bijede; Ti si utješila narod i nadahnula tolike hodočasnike da mole s pouzdanjem Tvoga božanskoga Sina.

Ti si podsjetila na Njegova obećanja: "Molite i dobit ćete; tražite i naći ćete".

Pomaži nam u našem sjećanju da smo samo hodočasnici na putu u nebo.

Ispuni nas pažnjom i ljubavlju prema našoj braći i sestrama u Kristu i posebice prema onima koji žive u našem okruženju.

Oснаži nas kad smo bolesni ili potišteni.

Nauči nas sudjelovati u svetoj Misi s velikom pobožnošću.

Moli za nas sada i na času smrti naše.

Amen.

Dok se mala skupina u molitvi klanjala pred **Ukazanjem**, nebeski su posjetitelji i dalje šutjeli. Nisu rekli ni jednu riječ. Likovi su iščezli poslije otprilike dva sata.

Crkveno priznanje

Nakon nekoliko tjedana nadbiskup Tuma, dr. John McHale, ustanovio je komisiju koja će ispitati što se dogodilo. Nekoć članova u početku bila je skeptična – sumnjali su da je riječ o protestantskoj podvali. Knock, gledan na mnogo načina, bio je drugačiji od ukazanja koja je Crkva već priznala. Razlika je bila u broju likova koji su se ukazali – u drugim ukazanjima obično se Marija ukazivala sama. Druga razlika: nije bilo nikakvih usmenih poruka. Treća razlika: broj vidjelaca. Obično je bila jedna, tri ili pet-šest osoba. Ovo je ukazanje kratko trajalo – jedva dva sata, a druga su ukazanja trajala satima, danima, a kako vidimo u Međugorju, i godinama... Sve te posebnosti mnoge su navele da posumnjaju u autentičnost događaja u Knocku.

Šef komisije, nadbiskup McHale, nije dao nikakvu službenu izjavu u korist nad-

naravnosti događaju, dočim je arciđakon Cavanagh povjerovao svojim župljanima.

Njih petnaest (među njima su bili muškarci, žene i djeca različite dobi) svjedočilo je i svi su bili jedinstveni u iskazima. Komisija je na kraju zaključila da je **svjedočanstvo vjerodostojno i dostatno**. Premda nije bilo izrečeno nikakvo službeno priopćenje o autentičnosti ukazanja, vjernici, vođeni svojom savješću, ovo mjesto drže mjestom Gospinih ukazanja. Kako je mnogo vjernika osjećalo nutarnji zov da posjeti Knock, i sami irski biskupi organizirali su hodočašća u Knock, jer je interes vjernika bio velik.

Četverica posljednjih papa (Pio XII., Ivan XXIII., Pavao VI. i Ivan Pavao II.) također su doprinijeli širenju marijanske pobožnosti u Knocku. Pio XII. je blagoslovio zastavu u crkvi sv. Petra u Rimu i ukrasio je posebnom medaljicom u Marijanskoj godini (1945.). Ivan XXIII. Knocku je darovao posebnu svijeću i uvijek je cijenio ovo mjesto pobožnosti prema Mariji. Pavao VI. blagoslovio je 6. lipnja 1974. temeljni kamen Gospine bazilike, Kraljice Irske. Ivan Pavao II. u Knock je došao osobno kao hodočasnik 30. rujna 1979. Slavio je svetu Misu, klečao pred zidom Ukazanja i obratio se bolesnicima i njihovoj pratnji. Tom je prigodom crkvi u Knocku darovao svijeću i zlatnu ružu.

Godišnje oko milijun i pol hodočasnika posjeti ovo mjesto. Ti Gospini hodočasnici dolaze i u Međugorje. Dolazi ih na tisuće.

Kao vrli štovatelji Kraljice Mira bore se i protiv legaliziranja abortusa. Mnogo toga se poklopilo u njihovom vjerskom i hodočasničkom životu posljednjih stotinjak godina. Postigli su neovisnost godine 1922. Otkako su pristupili Europskoj zajednici, gospodarstvo im je doživjelo procvat. To je potaklo mnoge već davno iseljene Irce da se počnu vraćati u svoj zavičaj. Čak i brojka novorođenih dvostruko je veća nego umrlih. Nacionalni proračun iznosi 167 milijarda dolara, odnosno 43.000 dolara po glavi stanovnika. Površina je 70.273 km², s 4.234 mil. stanovnika. Zauzima pet šestina irskoga otoka, a osamdesetak kilometara je udaljena od obale Velike Britanije. Duljina granice sa Sjevernom Irskom je 360 km, a duljina obale 1.448 km. Službeni jezici: irski i engleski. Glavni grad je Dublin s 1,1 milijunom stanovnika s okolicom.

DUHOVNA ZVANJA IZ MEĐUGORSKE ŽUPE (5)

Fra Robert Jolić

Zacijelo je nazočnost časnih sestara franjevaka u Međugorju od 1935. godine utjecala da su se neke djevojčice i same odlučile poći njihovim stopama. Iz međugorske župe tako je do danas bila 21 časna sestra franjevka, od čega ih je 12 već „ovaj svijet zamijenilo boljim“. Slijede njihova imena s osnovnim podacima. Jedna od njih preminula je kao članica provincije bosansko-hrvatske provincije sestara franjevaka. K tome, u drugim redovničkim zajednicama iz međugorske župe bilo je još 5 časnih sestara, od čega je jedna već pokojna.

S. Judita Dragičević rođena je u Međugorju 28. rujna 1914. Završila je četiri razreda osnovne škole te kasnije domaćinski i bolnički tečaj. U kandidaturu je stupila 1931., u postulaturu 1934., u novicijat 1935., a vječne zavjete položila je 1939. godine – sve to u Mostaru. Boravila je i djelovala u bolnicama u Mostaru, Širokom Brijegu, Konjicu i opet Mostaru do 1971. godine. Tada je otišla u Kanadu i ostala u Norvalu pokraj Toronta do 1989. godine. Vraća se u domovinu i boravi u Bijelom Polju do početka rata (1992.). Zatim boravi u Baškoj Vodi i Ljubuškom (1992./93.) i u Međugorju (1993./94.). Preminula je u Međugorju 16. srpnja 1994. od raka.

S. Vjekoslava Dragičević rođena je u Miletini 13. srpnja 1920. Završila je četiri razreda osnovne škole te kasnije bol-

nički tečaj u trajanju od šest mjeseci. U kandidaturu je stupila 1937., u postulaturu 1939., u novicijat 1940., a vječne zavjete položila je 1944. godine – sve to u Mostaru. Boravila je i djelovala u Mostaru (1941.-44.), 1944.-veljača 1945. na Širokom Brijegu, opet u Mostaru (1945./46.), pa onda u Trebinju (1946./47.), Mostaru – sirotište (1947./48.), Bijelom Polju (1948.-52.) te pet godina u Bosni, u Ivanjskoj i Barlovcima pokraj Banja Luke (1952.-57.), zatim u Blagaju, Jablanici, Klobuku i Ljutom Docu (1957.-63.), 11 mjeseci u Grudama, 6 mjeseci u Slanom, u Širokom Brijegu – sestarska kuća (1969.-73.), Konjicu (1974.), Baškoj Vodi (1975.-81.), Bijelom Polju (1981.-92.) i Međugorju (1992.-2004.). Preminula je u Međugorju 2004.

S. Terezija Jerković rođena je u Međugorju 3. travnja 1905. U novicijat je stupila u Mostaru 19. ožujka 1924. Umrula je mlada, u Bijelom Polju, 22. listopada 1934.

S. Gabrijela Sivrić rođena je 24. rujna 1918. u Međugorju. U novicijat je stupila 19. ožujka 1939. u Mostaru. Preminula je 1. svibnja 1950. u Bijelom Polju.

S. Helena Vasilj rođena je u Međugorju 6. rujna 1919. Završila je četiri razreda osnovne škole. U kandidaturu je stupila 1935., u postulaturu 1938., u novicijat 1939., a vječne zavjete položila je 1943. godine – sve to u Mostaru. Boravila je i djelovala najprije kod franjevača na Širokom Brijegu, u dačkom konvik-

tu (1940.-42.). Dvije godine je u Bijelom Polju i Kreševu (1945.-47.), pet u Kiseljaku (1950.-55.), tri u Foči (1957.-60.), tri u Koraćama (1960.-63.), opet kratko u Kreševu (1963./64.), pa u Banjicićima, Duvnu, Grudama, Posušju – svugdje po jednu godinu. Zatim je u Čemernu (1969.-72.) i Sarajevu (1972./73.), pa onda gotovo 20 godina u Bijelom Polju (1973.-92.). Iz Bijelog Polja je zbog rata i spaljivanja sestarskog samostana otišla u Međugorje gdje je ostala do smrti. Preminula je 13. kolovoza 1997. u Međugorju.

S. Julijana Vasilj rođena je u Međugorju 15. veljače 1920. Završila je četiri razreda osnovne škole. U kandidaturu je stupila 1941., u postulaturu 1944., u novicijat 1944., a vječne zavjete položila je 1948. godine – sve to u Mostaru. Boravila je i djelovala u Nevesinju (1946.-48.), Bijelom Polju (1948./49.), Prisoju (1949.-58.), Bijelom Polju (1958.-60.), Banja Luci - Petrićevcu (1960.-62.), Širokom Brijegu (1962.-65.), Duvnu (1965.-70.), Mostaru (1970.-73.), Bijelom Polju (1973.-75.), Šćitu (1975.-81.), Bijelom Polju (1981.-86.), Lepenici (1986.-89.), Šćitu (1989./90.), Baškoj Vodi (1990.-92.) i Zagrebu (1992./93.). Preminula je u Zagrebu 21. srpnja 1993.

S. Marina Vasilj rođena je 8. veljače 1917. u Međugorju. U novicijat je stupila 19. ožujka 1939. u Mostaru. Preminula je 9. lipnja 1944. u Mostaru.

S. Marinka Vasilj rođena je u Međugorju 21. veljače 1917. Osnovnu školu (4 razreda) završila je u Međugorju, potom srednju građansku i višu domaćinsku školu te tečaj za knjigovodstvo. U kandidaturu je stupila 1932., u postulaturu 1939., u novicijat 1940., a vječne zavjete položila je 1944. godine. Boravila je i djelovala



s. Judita Dragičević



s. Vjekoslava Dragičević



s. Terezija Jerković



s. Gabrijela Sivrić



s. Helena Vasilj



s. Julijana Vasilj



s. Marina Vasilj



s. Marinka Vasilj



s. Monika Vasilj

u Mostaru, Potocima, u dva navrata u Širokom Brijegu (sestarska kuća), Konjicu, Varešu, Zagrebu, u dva navrata u Dusini, Kreševu, Dorstenu (Njemačka), Fojnici, a od 1984. je u Konjicu. Preminula je 28. siječnja 1993. u Baškoj Vodi.

S. Monika Vasilj rođena je 22. kolovoza 1924. u Međugorju. U novicijat je stupila 19. ožujka 1944. u Mostaru, a preminula je 10. rujna 1946. u Bijelom Polju.

S. Petronila Vasilj rođena je 5. kolovoza 1924. u Međugorju. Završila je četiri razreda osnovne škole te bolnički tečaj. U kandidaturu je stupila 1939., u postulaturu 1943., u novicijat 1944., a vječne zavjete položila je 1955. godine. Boravila je i djelovala u Širokom Brijegu (1947.), Mostaru (1947./48.), Trebinju (1948.), Čapljini (1950./51.), Sarajevu (1951.-60.), Mostaru (1960.-63.), Prijedoru (1963.-66.), Dusini (1966.-68.), Herbolzheimu, Njemačka (1968.-70.), Vldropu (1970.-73.), Heilbronnu (1973.-79.), Kiseljaku (1979.-84.), Augsburgu (1984./85.), Kiseljaku (1985.-87.), Potocima (1987./88.) i Baškoj Vodi (1988./89). Preminula je u Makarskoj 29. studenog 1989.

S. Viktorija Vasilj rođena je 7. svibnja 1920. u Međugorju. Završila je četiri razreda osnovne škole te kasnije domaćinski tečaj. U kandidaturu je stupila 1938., u postulaturu 1942., u novicijat 1942., a vječne zavjete položila je 1949. godine. Boravila je i djelovala najprije u Mostaru – u bolnici (1938.-42.) i samostanu (godinu dana). Potom je u Konjicu (1945.-48.), na Petrićevcu (1948.-55.), Mostaru – samostan (1955.-58.), Barlovcima (1958./59.), Foči (1959./60.), Podhumu (1960.-64.), Rami (1964.-66.), Gorici



s. Petronila Vasilj

(1966./67.), Petrićevcu (1967.-70.) te konačno od 1970. u Bijelom Polju. Djelovala je kao bolničarka, kuharica i baščovanka. Preminula je 9. svibnja 1992. u Baškoj Vodi. Zbog ratnih prilika bila je pokopana u obiteljskoj grobnici u Međugorju, a 2001. posmrtni su joj ostatci preneseni u sestarsko groblje u Bijelom Polju.

S. Rudolfina Dragičević bila je članica Bosansko-hrvatske provincije sestara franjevki. Rođena je 27. prosinca 1897. u Miletini. Kao kandidatice hercegovačkih franjevki primljena je u novicijat 1923. u Mostaru, a vječne je zavjete položila također u Mostaru 1927. Do 1945. djelovala je u Hercegovini: do 1935. u Bijelom Polju, potom u Mostaru (1935.-42.), Trebinju (1942.-44.) i Konjicu (1944./45.).



s. Viktorija Vasilj

Potom je punih 27 godina (1945.-72.) djelovala u franjevačkom samostanu na Plehanu kod Dervente. Nakon što su se hercegovačke sestre povukle s Plehana, s. Rudolfina je i dalje tu ostala i postala članica Bosanske provincije. Čitavo je vrijeme radila u vrtu, u crkvi i u kući. „Isticala se velikom požrtvovnošću, rado je komunicirala sa svijetom, sestrama i fratrima. Bila je smirena, vedra, radina i pobožna i kao takva veoma omiljena u plehanskom narodu (u kojemu je većina porijeklom iz Hercegovine).“ Nakon što je 1972. oslijepila, premještena je u sestarski samostan u Kloštru Ivaniću, gdje je ostala do smrti. Preminula je 6. ožujka 1986. u 89. god. života. Pokopana je u Kloštru Ivaniću.

A TI KAKO HOĆEŠ

Prolaze vozila cestom, dan klizi svome kraju. Pjesnički ugođaj, zaboravih reći, suvremeni. Svejedno, živjeti nam je u njemu bez obzira na sve. I može se pobijediti, reče siromašna trgovkinja na betlehenskoj tržnici.

Miljenko Stojić

Još nam je svima dobro poznata balada iz betlehenskog predgrađa od prije 2000 godina. Kažem još, jer upravo pročitah kako su u jednom engleskom gradiću odlučili to više ne spominjati. Njihov je mudri stav da se time šteti drugim religijama pa bismo svi zajedno trebali slaviti blagdan svjetla ili nešto takvo. A onda se druge religije pobuniše. Čekat ćemo što će mudri gradski oci odgovoriti. Dogle, ipak, ne zaboravljajmo čemu su nas naši stari učili. Naravno da je toga bilo puno. Usudimo se zaokružiti pa recimo da su nas učili raditi, Bogu se moliti i slaviti. Čini mi se da nisam daleko od istine. Zar ima nešto loše u tome? Vjerojatno ima za one koji misle od danas do sutra.

Slavi se poglavito u crkvama, ne ćemo valjda o zadimljenim krčmama i turbofolku. Čovjek umiven, obučen što bolje može, opušteniji nego inače dolazi svome Bogu kazati što ga tišti, kako misli dalje. I on mu govori preko svoga križa, svoje riječi, svjetlom kroz prozorska stakla, kroz druge ljude... Lijepo je biti dio te cjeline. Ona ti pomaže podnijeti i jednu ovakvu ili sličnu rečenicu: Čim se udaš, gubiš radno mjesto! Na razumijete je, hoćete nešto jasnije? Pa evo ovako. Djevojka radi na crno kod gazde, ne bi ona to, ali on ne će da plaća za njezino mirovinsko i zdravstveno osiguranje. U slučaju da mu došapnu da stiže inspekcija, ona i druge njezina položaja smjesta idu kući dok opasnost ne prođe. Naravno, ostaju samo oni s urednim papirima, a to su žena, prijatelji, rođaci... Rađanje djece uopće nije zamislivo. Ta gazda prima samo djevojke! Dobro, rode i one, osobito u ovo suvremeno vrijeme, ali im biva isto kao i onima po zakonu. I sad, što! Možeš prijaviti gazdu, samo komu? Možeš se i buniti, možeš..., ma tisuću stvari. Kad stigne Božić, ili ti bajni blagdani svjetla, zaroniš u meditaciju i shvatiš da je život prolazan. Gazda će zaroniti u darove koje je naku-povao. Tebi će zasvirati nebeska glazba, a njemu neki izvođač kojeg sutra više ne će biti, jer doći će novi željni dokazivanja. I

tako prolaze dani, razdijeljeni u dva svijeta. Baš kao kad se Isus rađao. Oni su bili u dobrim prihvatilištima, a njemu su odredili štalu. Njih nestade, a on ostade do kraja svijeta. Išao je svojim putem i pobijedio sve nedaće.

Očito se Kraljica Mira sjeća tih dana kad je o svom ponovnom dolasku odlučila postupiti na sličan način. Pohodila je siromašan kraj, progovorila njegovim žiteljima. Započelo je novo razdoblje ljudske povijesti. Nešto me znatiželja golica. Koliko je onih u čiju je sredinu došla ostalo s njom i nastavilo putem koji je ona zacrtala, a koliko ih je prešlo u gazde i nastavilo tim putem? Nešto mi se ne odgovara na to pitanje. A još mi se manje odgovara kad počnem razmišljati o onima koji su nakon pojavka Kraljice Mira počeli dolaziti u sredinu koju je ona izabrala. Ne povlačite nikakve zaključke iz ovih mojih riječi. Odgovarajte sami ako hoćete. Tada ćete tek znati istinu.

A da je gazdama natovariti sindikate na vrat? Ne bi bilo loše. Sindikati, gdje ste? Nešto vas nema, što se događa? Ma da, još komunizam nije ispario iz naših glava, pa oče-

kujemo da to netko drugi sredi, odnosno bojimo se udruživanja. To je naime zabranjena stvar. Možeš se samo udružiti u veličanju..., a da, prošlo je to. Ipak nije! I danas se traži veličanje, samo su vođe nešto drukčijeg izgleda. Barem u Americi nikad nisu imali komunizam, pa su im sindikati imenica nepoznatog sadržaja ili slabije moći. Istina, udružuju se u kojekakve udruge, a onda ih opale u javnim glasilima i oni se pokune. Pronađu li im još nešto za što se mogu zakačiti, stvar je dovedena kraju. Ima dakle pravo Noam Chomsky. Lažu nam kroz javna glasila. Gazde su se sjetile kako puk držati u pokornosti. Tučeš ga čitav tjedan različitim kvarnim namislama kroz javna glasila, a onda svećenik neka nedjeljom u onih svojih 10-ak minuta učini nešto ako može. Vremenom će se i smanjiti broj odlazaka u crkvu i može se mirno odahnuti. Jedni razmišljaju i upravljaju, a drugi su stado koje treba voditi. Nije to Chomsky loše razradio. Očito nema mnogo zajedničkog s našim pripadnicima komunističkog nasljeđa, iako se ne stidi priznati da je iz njihova tabora. I sad ti to razumi. Nema drugog odgovora nego da je ljudskost progovorila u njemu. Ona je pak ista u svima nama i tako privlačiva. Naravno da su u to umiješani Božji prsti, za nas vjernike, a onima koji ne vjeruju neka ostane ono što sam maloprije rekao.

Prolaze vozila cestom, dan klizi svome kraju. Pjesnički ugođaj, zaboravih reći, suvremeni. Svejedno, živjeti nam je u njemu bez obzira na sve. I može se pobijediti, reče siromašna trgovkinja na betlehenskoj tržnici.



Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Suradujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn



Sateliti:

Europa, Bliski istok i Afrika – **HOT BIRD 6**
Sjeverna i Južna Amerika – **AMERICOM 4**
Australija i Novi Zeland – **OPTUS D2**

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

